

Vilnius dar nera prazudytas

Lietuvos derybos su Lenkais dar nepabaigtos

Intrigos prieš Lietuvą

Francija vėl pakišė koją Anglijai

Zinia apie susitaikimą yra neteisinga.

Lietuvos delegacija nėra davusi sutikimo padalinti Lietuvą, sako Lietuvos Informacijų Biuras.

Lietuvos Informacijų Biuro telegrama Naujienoms.

WASHINGTON, rugs. 6. — Kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai paskelbė Associated Press paduotąją iš Zenev klaidingą žinią, kad Lietuvos delegacija Zenevoje sutiko, kad iš Vilniaus ir apylinkių būtų sudaryta atskira Lietuva, kurioje administracija būtų po Lenkijos priežiūra. Lietuvos Informacijų Biuras yra įgaliotas pranešti, kad panašaus sutikimo Lietuvos delegacija nėra davusi ir iš viso toji žinia nuo pradžių iki galo yra klaidinga.

Lietuva dar nėra priėmusi Vilniaus atidavimo.

Zinia apie užbaigimą Lietuvos-Lenkijos ginčo buvo "per ankstyba".

GENEVA, rugs. 1. — Šiandien buvo didelio džiaugsmo dėl žinios, kad apie pilną išsiaiškinimą Lietuvos-Lenkijos ginčo apie Vilnių. Žinia tečiaus pasirodė biskip perankstyba, kadangi ji propnuojamas susitaikimas dar nėra galutinai užgirtas vienos iš užinteresuotųjų pusių. Sprędžiama, kad pamatu tam siuolamam susitaikimui yra padalinimas ginčijamos teritorijos į dvi Lietuvos, — vieną Kauno distrikto, kuri būtų nepriklausoma, o kitą Vilniaus distrikto, kur Lenkai prižiūrėtų administraciją.

Intrigos prieš Lietuvą tautų sąjungoje.

Lenkijos šalininkai sąjungoje grumoją Lietuvai ir verčia ją nusilenkti Lenkijai.

GENEVA, rugs. 1. — Nors tautų sąjungos tarybos dienotvarkę Lietuva pažymėta tik kaip prašanti priimti į Sąjungos narius, taryba bando panaudoti tą prašymą kaip kabę, ant kurios galima būtų pakabinti Lietuvos-Lenkijos ginčo svarstymą.

Lietuvos atstovai iš pradžių gavo mandagų perspėjimą nuo Lenkijos šalininkų Sąjungoje, kad jei Lietuva nepriims Hymanso pasiūlymų, kurie buvo išdėstyti paskutiniame tarybos susirinkime, ji nebus priimta į Sąjungos narius. Lietuviai stačiai ignoravo tą grumojimą, skaitydami jį neturintį vertės dalyku. Nuo to laiko lie-

tuviams tapo prižadėta dar kelias svarbių koncesijų.

Taip militarinė deversyvė ir ofensyvė sutartis tarp Lietuvos ir Lenkijos, sulig kurios jei Lenkija turi ginčų su kokia nors kita šalimi, Lietuva turi pareikalauti instrukcijų iš Tautų Sąjungos, ar ji turi gelbėti Lenkijai, ar ne, tapo pakeista taip, kad Lietuva pati gali spręsti tokiose dalykuose.

Sąlyga, kad Lietuvos užsienio politika niekad neturi prieštarauti Lenkijos norams ir kad Lietuva stačiai turi paduoti visas sutartis su užsieniu Lenkijos užgrymimui, tapo taip pakeista, kad padarius ją mažiau paniekiančią Lietuvą.

Lietuvos atstovai sako, kad 4,500,000 Lietuvos gyventojų neturi jokių rasinių, kalbinių ar kitokių bendrumų su Lenkais ir jie nori vien, kad jie būtų palikti ramybės dirbti savo žemės ir pardavinėti jų produktus. Jie sako, kad Lenkijos masės neturi jokių barnių su Lietuviais, negi Lietuviai neturi barnių su Lenkų masėmis, bet jei lietuvių vadnamieji Paryžiaus lenkai Varšavoje nori priversti daryti nedėtą sąjungą tarp tų dviejų šalių, Lietuviai įstengs apginti save.

Francija vėl pakišė koją Anglijai.

Atsisako patvirtinti tautų sąjungos kontribucijos sąlygas; susitarė tiesioginiai su Vokietijai.

BERLINAS, rugs. 6. — Sulig slapto sutarties tarp Vokietijos rekonstrukcijos ministerio Walter Rathenau ir Francijos paliausutųjų teritorijų ministerio Loucheur, padarytos tula laiką atgal Wiesbadene. Vokietija apsiėmė bėgyje trijų metų užmokėti Francijai 7,000,000-000 auksinių markių pinigais ir prekiomis.

Suardė Anglų plenus.

YONDONAS, rugs. 6. — Naujas susikirtimas tarp Anglijos ir Francijos darosi neįvengtinu Vokietijos kontribucijos klausime. Tas konfliktas gresia pagimdyti opią padėtį pačioje Anglijoje, taip pat ir naują internacionalinį krizį.

Anglija tikėjosi, kad talkininkų kontribucijos planas (išdirbtas keleta savaitių atgal) pradės veikti tuoj ir finansų ministeris įrašė į Anglijos biudžetą visas sumas, kokias Anglija tikėjosi gauti iš Vokietijos.

Dabar gi Francijos premieras Briand atsisako paduoti tą talkininkų susitarimą patvirtinti parlamentui, kadangi Francijai sutarė su Vokietija, kad Vokietija mokės kontribuciją tiesiogiai Francijai.

Francijos finansų ministeris Doumer priėmė talkininkų planą išdalinti Vokietijos kontribucijos, nors kitos šalys turėjo gauti savo dalį pirmiau negu Francija.

Kada susitarimas tapo įteiktas premieriui Briand, jis atsisakė jį priimti ir perduoti parlamentui.

Tuo pačiu laiku buvo vedamos tarybos tarp Loucheur ir Rathenau; jose tapo atmetas talkininkų planas ir dabar Francija gaus mažiau kontribucijos, negu kad buvo pirmiau sutarta.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 7, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Vėl maištas Petrograde.

LONDONAS, rugs. 6. — Varšavos žinia sako:

"Legacijos gavo žinių apie rusų padėtį Petrograde. Rūgštis iškilo subatoje. Maisto sandėliai tapo išplėsti. Niekur jų padegti. Daug žmonių krito mušiuose."

"Visoj teritorijoje viešpatauja pilniausia surištė."

"Taip jau yra sukilimas Kronštado tvirtovėje. Keli Rusijos kariniai laivai, kurių igulos pakėlė maištą, išplaukė į jūrą." (ši žinia nėra patvirtinta iš jokių kitų šaltinių).

Austrai kaujasi su Vengrais.

Talkininkai persėgės Vengriją. Gali kilti tikras karas.

LONDONAS, rugs. 6. — Ant centralinės Europos kabo naujo karo pavojus. Vengrijos nereguliariai kareiviai įsibrovė į Austriją, užimdami teritoriją po smarkaus mušio, kuriame daug kareivių liko užmušta.

Įteikimas Vengrijai persėgėjimo notos nuo talkininkų ambasadorių tarybos tapo sulaukytas prašant Italijai. Nota yra aštrina ir galbut bus permaininga į tikrą ultimatumą.

Italija prisibijo, kad "mažoji entente" pasiųs kareivius išvijimui Vengrijos nereguliarių gaujų, jei jas negalima bus prikalbinti pasitraukti geruoju. Jiegu "mažoji entente" pradės varyti vengrus iš vakarinės Vengrijos, Italija mano, kad kils karas.

"Mažoji entente" susideda iš Čecho-Slovakijos, Jugo-Slavijos ir Rumunijos. Visos tos valstybės yra griežtai nusistatę prieš Vengriją.

Bedarbė Italijoje.

RYMAS, r. 6. — Vėliausiomis statistikomis, Italijoje dabar yra 413747 bedarbiai. Atsižvelgiant į skaičių Italijos gyventojų ir nedidelį skaičių žmonių dirbančių industrijoje, bedarbė Italijoje yra lygi proporcingai, jei ne didesnė, bedarbei Jungt. Valstijose.

Padėtį pablogina 100,000 audinių darbininkų nutarimas paskelbti generalų streiką audinių gamyboje. Priežastį tokiame nutarime davė samdytojų užsispyrimas nukopoti darbininkams algas.

Mušeikos sudegino mainerių šėtras.

HARRISBURG, Ill., rugs. 6. — Iš Rosclaire gauta nepatvirtintų žinių, kad skalūnačio kasyklų privatiniai mušeikos sudegino visas šėtras, kuriose gyvena mainieriai.

Angliakasių unijos viršininkai laukia apie tai daugiau žinių.

Anglijos unijų kongresas.

Ragina reikalauti trumpesnės darbo savaitės. Dar daugiau socialistų aldermanų areštuota.

LONDONAS, rugs. 6. —

Šiandien Cardiff mieste atsidarė Anglijos unijų kongresas, kuriame dalyvauja 850 delegatų, atstovaujančių 212 unijų, turinčių arti 6,500,000 narių. Kongresas be kitko didelę dėmę atkreips į dabar visoje šalyje siaučiančią didelę bedarbę.

Atidarydamas kongresą prezidentas E. L. Poulton ragino visus pasmerkti tokią sistemą, kuri pagimdo tokią apgailėtiną dabartinę industrinę padėtį.

Kalbėdamas apie internacionalinę padėtį ir jos įtaką ant bedarbės, jis ragino kad darbininkai visur reikalautų trumpesnės darbo savaitės. Jis sakė:

"Finansų ir biznio pasaulis galbut protestuos, kaip ir tos draugijos petliškės, kurios turbut įsivaizdina, kad didelė didžiama žmonijos yra pačios Apveizdos paskirta tam, kad jos galėtų vesti linksmą ir smagų gyvenimą". Jis sakė, kad pagerinimais gamybos įrankių turi pasinaudoti ir darbininkai, formoje sutrumpinimo darbo valandų.

Dar šeši Peplar miestelio (Londono priemiesčio) aldermanai, jų tarpe penkios moteris tapo šerifo areštuoti miesto salėje už atsisakymą rinkti mokesčius iš bedarbių. Susirinkusi prie salės didelė žmonių minia sveikino areštuojamus aldermanus-kovotojus; aldermanai gi pasakė miniai keletą karštų prakalbų.

Mirė rusų poetas.

RYGA. — Petrograde pasiimirė nuo šorbuoto talentingasis ir populiariausias jaunosios Rusijos poetas Aleksandras Blok. Jis buvo 37 m. amžiaus. Jo pirmoji rašiniai pasirodė 1905 m. ir iškarto užkariavo rusus savo gražumu, jautrumu ir gilumu minties.

6 žmonės žuvo gaisre.

NEW YORK, r. 6. — 6 žmonės — visai šeima — žuvo gaisre viename Harlemo tene-mint name.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugsėjo 6 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.71
Austrijos 100 kronų	12c
Belgijos 100 frankų	\$7.49
Danijos 100 kronų	\$17.12
Finų 100 markių	\$1.40
Francijos 100 frankų	\$7.61
Italijos 100 lirų	\$4.35
Lietuvos 100 auksinių	\$1.10
Lenkų 100 markių	\$3c
Olandų 100 guldenų	\$31.60
Norvegų 100 kronų	\$13.00
Švedų 100 kronų	\$21.50
Šveicaru 100 kronų	\$17.00
Vokietijos 100 markių	\$1.10

Darbininkai užgriebė uostą.

Cork transporto darbininkai iškėlė ant uosto raudoną vėliavą ir patįs ketina viską vesti.

CORK, rugs. 6. —

Airijos transporto darbininkų unijos atstovai šandien užėmė uosto tarybos raštinę, delei tarybos atsisakymo mokėti darbininkams minimum algą 70 šilingų (\$17.50) į savaitę. Ant tarybos tribėsio iškelta raudona vėliava.

Transporto darbininkai mano patįs vesti visus reikalus ir mokėti sau reikalaujamą algą. Yra tik keblumų su knygomis, kurios yra užrakintos seife. Tarybos sekretorius James Long buvo atsisakęs apieisti raštinę, bet darbininkų verčiamas jis visgi turėjo išeiti.

Uosto tarybos nariai yra Airijos respublikonai. Streiko vadovai irgi yra respublikonai. Airijos darbo ministerija bandė juos sutaukinti, bet neįstengė.

Corko gyventojai laukia svarbių nuotokių, kadangi veiklausia bus pasaukta Airijos respublikonų armija malšinti streikuojančius darbininkus-respublikonus. Uosto gi interesai delei streiko, sakoma, labai kenčia.

Kunigai prieš amnestiją.

DENVER, rugs. 6. — Colorado kunigai po ilgų ginčų apie Eugene V. Debo ir kitų politinių kalinių paluosavimą, 58 balsais prieš 43 atmetė rezoliuciją, kuri reikalavo amnestijos tiems kaliniams.

Visi ateiviai turėsia registruotis.

WASHINGTONAS, rugs. 6. — Darbo sekretorius (ministeris) Davis pareiškė, kad kai tik šio mėnesio 21 dieną kongresas vėl susirinksiąs, jis tuojau reikalaus, kad visų pirma būtų imtas svarstyti bilius (įstatymo sumanymas) del ateivių registravimo. Sulig tuo įstatymo projektas, kiekvienas ateivis Amerikoje, nepraslinkus trim dešimtim dienų nuo atkeliavimo į šį kraštą, turi registruotis, ir po to į registraciją turi kas metai panaujinti. Už užsiregistravimą ateivis turės užsimokėti kas kartas 1 doleriu. Tie registracijos pinigai, kurių turės įplaukti valdžios kazon apie 40 milijonų dolerių kas metai, turėsia but apversti ativeiviams auklėti, vadinas jiems amerikizuoti. Ateivių registracijos vietos bus viešosios mokyklos. Už nesiregistravimą ateivis bus baudžiamas pinigine pabauda 25 dol. ir teismo lėšų padengimu.

Pasimirė Caruso įpėdinis.

BERLINAS, rugs. 6. — Tenoras Juozas Mann, kuris buvo parinktas užimti mirusiojo Enrico Caruso vietą Amerikoje, šianakt dainuojant augstą gaidrą operoje "Aida" nusivėrė už širdies, sukiuho ir ant vietos mirė. Jis mirė nuo širdies ligos.

Iš W. Virginijos kovos lauko

West Virginija jau aprimo

Angliakasiai grįžta namo. Bet kasyklų savininkams kova su angliakasiais labai brangiai kainavo.

CHARLESTON, W. Va. rugs. 6. —

West Virginijos "karo lauke", kur dar taip neseniai siautė smarkūs mušiai, dabar visai ramu. Mušeikos betgi draudžiama rodyties tose apylinkėse, kurias laikė angliakasiai, kad vėl neišstiktų naujų susirėmimų. Visą dabar kontroliuoja kariuomenė.

Angliakasiai jau grįžta namo. Jie yra pavargę, apdriskę, basi ir nušalę nuo lietaus. Bet jų dvasia tebėra nesulaužyta ir jie yra pasiryžę stoti naujon kovon, jei tik bus reikalas. Jie yra pasiryžę išvyti mušeikas iš valstijos ir to pasirizimo jie neatsižadės. Grįžtantiems angliakasiams daugely vietų įtaisytos ir poilsio stotys. Jie yra nuvargę, kadangi jiems teko išbūti karo lauke daug dienų ir naktų nemiegojus, po smarkia mušeikų ugnimi.

Kiek žmonių žuvo abejose pusėse nežinoma, bet veikiausiai ir niekad tikrai to nebus sužinota. Mušeikos niekad nepripažins kokių nuostolių jie aplaikė; angliakasiai irgi tyli apie tai, nors gal ir jie tikrai nežino, kiek jie savųjų prazudė, nes užmuštieji dar nėra surankioti ir gal negreit galima bus visus lavonus surasti tankiuose krumuose.

Angliakasiai, nors prieš juos naudota ir nuodingus gazus, mano, kad mušeikų užmušta daug daugiau, negu angliakasių. Tą patį mano ir pašaliečiai: Angliakasiai yra čia užaugę ir moka geriau vartoti ginklą, negu mušeikos.

Angliakasiai atvirai sako, kad jei nebutų atvykusi federalinė kariuomenė, tai jie per eilą panedėli būtų tikrai susitruškinę mušeikas, sulaužę jų linijas ir utarninke pasiekę Mingo paviatą.

"Kodel jūs žygiavote?" paklausta vieno angliakasio.

"Tam yra daug įvairių priežasčių", atsakė sėdįs prie ugniakuro rustus angliakasis. "Aš manau, kad aš išreikšiu nuomonę didžiūmos mūsų, kada aš pasakysiu, jog mes norėjome nueiti į Mingo paviatą iki utarninko, kad pridabojus, jog turėjusi prasidėti ten byla būtų teisingai nagrinėjama."

"Tai ne viskas. Mes norime panaikinti kasyklų mušeikų sistemą ir Baldwin-Felts detektyvus anglių laukuose."

"Mes norime, kad tie žmonės, kurie čia dirba, turėtų progą organizuotis, taip kad mūsų kasyklos nestovėtų uždarytos, kuomet skėbų kasyklos dirba pilną laiką."

Minimoji angliakasio byla tai teismas 23 Matewano angliakasių, kuriuos kaltinama užmušime perkeitais metais 7 Baldwin-Felts mušeikų, kurie buvo atvykę į Matewaną mėtyti iš butų darbininkus. Tada mušeikos nušovė miestelio majorą, delei ko ir ištiko mušis su policija, kurią vadovavo neseniai nušautas policijos viršininkas Sid Hatfield. Jie jau buvo

vieną kartą teisiami, bet buvo išteisinti. Kasyklų savininkai ir valdžia nesitikėdami juos ir dabar nuteisti, permaining valstijos įstatymus taip, kad galima būtų teisėjus (jury) pasiųsti iš kitų pavietų, kur viešpatauja mušeikos ir pagalba savo žmonių nužudyti tuos angliakasius. Tų angliakasių byla turėjo prasidėti šandien Williamone. Kad išardžius toki valdžios sumokslą nužudyti Matewano angliakasių ir žygiavus šie angliakasiai.

Kiek patirta, pas angliakasių užpakaly fronto buvo pavyzdinga tvarka. Jokių sumišimų, jokių užpuolimų ant pašaliečių, joki girtumo nebuvo. To ko nepajiegė ivesti valdžia su daugybės savo agentų, tą padarė angliakasiai: jie pas save buvo įvedę aštriausią prohibiciją, ir tai nežiurint to, kad šiose vietose dirbimas mumsaino yra svarbiausia industrija. Angliakasiams valdant niekur nebuvo svaigalų, nė viešose, nė slaptose vietose.

Nors angliakasiai panešė daug vargo kovoje ir daugelis jų žuvo, bet tas karas su angliakasiais labai daug kainavo kasyklų savininkams. Vien Logan pavietui ir tai tik vien karas kainavo \$500,000. Kad išlaikyti mušeikų armiją, Logan pavietas išleido laike karo po \$35,000 į dieną. Užlaikė gi jis per tą laiką 3,500 mušeikų. I tas lėšas nėra priskaityta kiek tal išleista apginklavimui ir kitiems priširengimams, kaip supirkimui virtuvių ir kitų reikmenų. Ginklą irgi turėjo visokių, nes neskaitant daugybės kulkasvaizdžių, buvo dar vartojami prieš angliakasių aeroplanai ir net nuodingieji gazai.

Dar prieš karą (su angliakasiais) kasyklų savininkai buvo nusipirkę tris aeroplanus, kilus karni dar daugiau jų įsigijo, taip pat ir nusisamdė keletą. Tie aeroplanai atlikinėjo del mušeikų netik žvalgybos darbus, bet ir metė stiprias bombas ant angliakasių. "Bombos buvo padarytos iš gasinųjų dūdų, pripildytų smarkiausia sprogstamąja medžiaga TNT. Bet nežiurint tokių lėšų ir tokių priširengimų, valdžia ir kasyklų savininkai vistiek neįstengė nuveikti angliakasių.

Apskaitoma, kad vien pastaraisiais metais kasyklų savininkai kovai su angliakasiais išleido apie \$5,000,000. Apie tiek tal išleido Logan ir kiti pavietai užlaikymui valdžios mušeikų ir jų apginklavimui. Taigi visa išleista ir mažiau kaip vieno laiko apie \$10,000,000 vien tik tam, kad neleidus angliakasiams susiorganizuoti.

Angora puolusi.

LONDONAS, rugs. 6. — Iš Smyrnos pranešama, kad Turkijos nacionalistų sostinė Angora, tapo paimta Graikijos spēku.

Nušovė 2 žmones.

GALLUP, N. M., rugs. 6. — Darbo dienoje Joe Wiggins atėjo į šokių mokyklą, pašovė ten penkis žmones, kurių 2 jau mirė ir paskui pabėgo su tula mergina.

Kas Dedasi Lietuvoj

KUZIAI, ŠIAULIŲ VAL.

Netoli miestelio yra Amalių gelžkelio stotis, į kurią pareina ne maža korespondencijos ir laikraščių. Blogiausia yra su korespondencija: siuntimui laiškas kraupami buvo ant aparato, kurį apakraudavo, jog telegrafistai darbuotis trukdydavę, o ypač telegrafuojant apie traukinio atėjimą ir išėjimą, ir tuo metu kaip tik kuo daugiausiai žmonės kemas si su laiškais. Gegužės 1 d. tapo pasiūstas prašymas, kad atsiųsto pašto dėžutė, bet vieton dėžutės, atvykęs pašto valdininkas pasiūlė atidaryti Kuzių miestelyje pašto skyrių, su auks. algos mėnesiui. Ir š. m. liepos 3 d. jis jau atidarytas.

Kuziečiai tuose namuose norėjo atgaivinti mokyklą, kuri jau metus prieš karą gyvavo. Tada tikslui ne maža buvo susirinkusi susirinkimui, daryta nutarimų ir rašyta protokolų ir net jau antri metai, kaip toji byla eina, bet patamsių gaivalai visur stoji skersai kelio. Vienas iš jų net š. valsė. tarybos posėdyje nurodė, kad Kuziuose visai nebuvo mokyklos, o visi žino, kad net dvi mokyklos gyvavo. Ir kaip tokie gaivalai patenka dar į savivaldybes? (L. Uk.)

VILKIJĄ, KAUNO AP.

„Žymus veikėjas“. Pradžioje 1920 metų atkėlė į Vilkiją vikaru kun. P. Jasienski. Jis laiko save žymiu visuomenės darbininku. Todel tuoj puolė pagriebti į savo kontrolę visas esančias Vilkijos organizacijas ir įstaigas. Tas jam, iš dalies, pasisekė: tuoj buvo išrinktas šaulių vietos burio, Gynimo Komiteto skyriaus, Juozapiečių ir k. įstaigų pirmininku. Pateko net į savivaldybę ir sulig jo noru visi vilkijiečių reikalai buvo tvarkomi: „žymus veikėjas“ taip pasistatė: „Kas ne su manim, tas prieš mane“. Su tokia „as“ jis stoji darban.

Ne ir darbavosi!

Is dviejų kooperatyvų krautuvių beliko tik vienas. Eina byla. Savivaldybė nukentėjo. Iš mokyklos nori pašalinti vidurinės mokyklos vedėją. Eina gandy, kad vidurinės mokyklos vedėjas patraukia teisman. Šiuo laiku bylinėjasi su nuovados viršininku. Ir „žymiam veikėjui“ neina taip, kaip sako jo „as“.

UKMERGĖ.

Didžiausia vėtra. Sekmadienį liepos 24 d. 4½ val. po pietų, pasirodė iš piet vakarų didelis debesys, kuris griauflamas slinko artyn. Užėjus ant Ukmergės smarkiai griaudė, žaibavo, lyjo ir švirdais švaistėsi. Taip belyjant pamaciau ties naująją bažnyčia tik užruko, sumišo. Ogi žiūriu, kad stogų skardos, gontai, medžių šakos, paviečių sienos, dalys gontinių stogų tik skraido padange, ruksta... ir nuruko ištrūžai miestą šventosios link. Nustojus lyti einu pasižiūrėti. Nepriešęs tos vietos regiu daugybę kareivių gatvėje besidarbuojančių. Slinkdamas artyn matau miesto sodne veik pusę nulažytą ir su šaknimis išverstų medžių krūvose suverstą guli. Toliau regiu: magistrato ir artimųjų namų stogai pusiau, o kiti ir visai nuplėšti. Dar toliau, Kauno gatvėje, ties bažnyčia, kokia dešimtis telegrafistų stulpų nulažyta ir keletas šimtametinių liepų skersai kelio suguldyta riogso. Šventoriuje guli apie dešimtį su šaknimis išrautų liepų. Bažnyčios stogas gerokai apdraskytas, bokšte langai su visais ramčiais sudaužyti ir t.t. Už bažnyčios daržę matyti du paviečiai klaimai sugriauti, kurių stogų žymės negelike. Sodnai aplažyti. Daržai kaip

suvalkioti — pilni visokių sienų, lentgalių... Taip pat nukentėjo gaisrininkų namai su sargybos bokštu ir kokis puskapis namų. Išvorse, maždaug 100 sieksnių platumo, ruožte išversta ar nulažyta daugybė visokių medžių, išdažyta langų, nuversta keletas kaminių, išgriauta sienų ir t.t. ir t.t. Reginys baisus ir nuostolių milijoninių padaryta. Bet visų baisiausias ta draskomųjų namų gyventojų pergyventas momentas. Žmonių užmuštų nėra. („L. Uk.“)

ŠAKIAI.

Liepos 13 d. įvyko pirmas naujosios Apskritis Tarybos posėdis. Suvažiavo naujieji atstovai, didžiulioje „šimtamargiai“, matyt, su tvirtu nusistatymu nerinkti į Apskritis Valdybą mažiau, o ypač nekurių buvusių senosios Valdybos narių. Jau nuo pat ryto buvo matyti, kaip miesto gatvėse bėgiojo vietos klebonas su savo pakalikais ir visu gudrumu kalbėsimamargiams galbon, kad tik jie nesuklystų ir rinkty vien jo peršamus asmenis. Kunigėlių norai ir išsipildė, nes šimtamargių pasirodė esą 12 prieš 6 mažukius. Valdybos pirmininku išrinkta Apskritis Viršininko Raštininkas Apanavičius, senas, lėtas žmogelis, bet „ištikimas“; be to į Tarybos narius pateko ir vienas kunigėlis.

Mat, Tarybą ves ir valdys klebonija, šimtamargiai bus ramūs, bus patenkinti Kasperis su šmulkiau pas kuriuos jau tą pačią dieną, susirinkimui pasibaigus gera pradžia padaryta. Gi darbininkai — jie jau dabar pradeda dejuot, girdi, busių sunku. Teks iš skaudaus prityrimo įsitikinti, kad „krikščioniškieji grynėjai“ atsimena apie darbininkų reikalus tik tuomet, kai reikia jų balsai sužvejoti. Matyt, tik vargas prakrapštys mums akis. („S-d.“)

BURBINAI, Grudžių val.

Gaisras. Neseniai sudegė ukininkas Rudamauskas. Sudegė viskas: pinigai, drabužiai, inventoriai. Sudegė žmonės gesinti nieko neišgelbėjo, nes buvo stoka vandens ir įtaisų gesinimui. Užsidedimo priežastis neaiški, į gaisrus savivaldybės turėtų kreipti daugiau dėmesio. Reikty, sugrupavus po kelis kaimus į rajonus, įtaisyti ugnagesių kuopas, priversti įsigyti įrankius ugnelei lieti ir ardyti degantiems trobsiams.

KAUNAS.

Gavę du šimtų auksinų priedo valstybės tarnautojai užmiršo profesinę savo sąjungą. Da kurį laiką kalbėjo, ragino viens kitą, o dabar jau visai nutilo. Matomai valdininkai tik tuomet randa reikalo organizuotis, kai jau toliau gyventi nebegaali, bet užtenka gauti du šimtus auksinų, ir vėl organizacijos reikalingumas atpuola.

Tačiau visai nematau reikalo jiems išmėtinėti. Užtenka, kad nors kai kada nori organizuotis. Kas gi butų, kad visai nenorėtų? — P. K.

Iš Gintarų Krašto.

Palanga. — Musų oficiozai ir tautininkų laikraščiai daug prirašė apie Palangos svečius, jų ruošiamuosius pasilinksminimus, apie lietuvių turtuolius, kurie kelia Lietuvos garbę, pirkdami čia vilas, ir todėl aš tų dalykų ne liešiu. Manau, kad „Socialdemokratų“ skaitytojam bus įdomiau žinoti, kaip čia gyvena vietos darbo žmonės, darbininkai, o jų gyvenimas čia yra labai sunkus, nes sunkesnis suliginant su nelegvų Lietuvos užkampių darbininkų gyvenimu.

Dešimtimis kilometrų tęsiasi šiame krašte grafų Tiškevičių šeimos žemės plotai, o visos, galima sakyti, pajuris priklauso „Palangos“ Tiškevičiams, nes ant kelių tukstančių dešimtinų plotu tėra vos keletas ukinkinų, kurie dar prieš karą nusipirko iš Tiškevičiaus žemės sklypelius. Blogesnę žemę, smiltynus, Tiškevičius išnuomuoja vargšams, kurie, gaudami mažą derlių, turi mokėti didelę nuomą; jie priversti tokiomis sąlygomis nuomoti, nes kitaip prisieioti arba kur toli išsinešinti iš Tiškevičių „karalijos“, arba badu mirti. Blogesnis pievas iš licitacijos išperka miestelėnai, mokėdami už neprisilėsusį, nelygų, sunkiai išpauinama pievos sklypelį, iš kurio galima gauti vieną (20 pudų) vežimėlį, po 200 auksinų ir daugiau.

Geresnę žemę (o yra net ir visiška geros žemės) Tiškevičius palieka sau ir dirba ją samdytais darbininkais, ordinarninkais. Tų ordinarninkų padėtis yra be galo bloga. Tokiai ordinarninkas gauna į metus 144 auks. algos, 18 centnerių (54 pudus) rugių, 6 centnerių (18 pudų) miežių ir 2 centnerių avių. Bulvėm pasisodinti gauna žemės 8-iam centneriam (24 pud.) ir daržui apie 150 ket. sieksnių. Leista laikyti vieną karvę ir 2 avis. Už tą atlyginimą ordinarninkas turi pats dirbti ir turi dar leisti, kad ir nusamdes, pusbernį arba merginą, kuriems iš dvaro primokama po vieną auksiną už darbo dieną. Ordinarninko žmona taip pat priversta yra eiti dienas, už ką gauna į dieną po 2 auks.

Gyvenk žmogus iš tokio uždarbio!

Kas dar blogiau, tai kad į darbininkų tarpą įnešta priešgumės. Dauguma ordinarninkų, nuturėdami pusbernį arba merginą, turi juos iš savo menko uždarbio samdyti, o kad ir moka jiems visiškai mažai, skundžiasi (ir teisingai), kad tas samdytas pusbernį „sūda“ jo visą algą. Tokiu būdu pačių darbininkų tarpe atsiranda išnaudotojai ir išnaudojamieji, tas trukdo jų susipratimą ir susivienijimą, kad susiorganizuotų, bendromis spėkomis, iškovotų sau iš dvaro savininko geresnį atlyginimą už savo darbą. („S-d.“)

Del agitacijos prieš žydus ir pogromų Lietuvoje.

[Naujiųjų korespondencija]

„Naujiųjų“ dviejuose numeruose (155 ir 157) rašoma, kad sulig Chicago žydų laikr. „Forvetso“ ir Kauno „Idiš Štime“ pranešimų visoj Lietuvoj buk prasidėjus didelė antisemitinė (prieš žydus) agitacija. Daugelyj miesteliu jau esą atsitikę žydų pogromų ir t.t.

Kad neklaidentų Amerikoj gyvenančių lietuvių, laikau savo pareigą pareikšti, kad tos visos žinios pasiekusios Amerikos laikraščius apie didelę agitaciją prieš žydus ir net įvykusius pogromus Lietuvoj, yra grynas prasimanymas greičiausiai provokacijos tikslais skleidžiamas Lietuvos prieš. Lietuvių su žydais santykiai visoj Lietuvoje yra kuogeriausiai ir jokios agitacijos niekur nevaroma. Tą aš galiu tvirtinti patsai gerai ištięs, nes man su tarnybos reikalais tankiai prisieina važinėti po visą Lietuvą ir niekur nesu girdėjęs netikta apie pogromus, betgi nei apie jokias agitacijas; nors ir labai visur teiravaus.

O jei Kauno žydų laikraštis „Idiš Štime“ mini apie kokius ten nukentėjusius žydus, tai bendrose muštynėse gali nukentėti ne vien žydai, bet kas tik jose dalyvaus, o tokių muštynių visada gali atsitikti dėl menkiausių nieknekių bei nesupratimų. Aš patsai neseniai esu matęs Kaune gatvėje šitoki atsitikimą. Beidami gatve susimušę penki žydai darbininkai net ligi susikruvinimo; pastebėję tai lietuviai kareiviai, norėdami išskirstyt besimušančius žydus, išsiūsoję diržus ir juos išvaikė. Čia tulas irgi gali pasakyti, kad lietuviai kareiviai su diržais mušė žydus.

Lietuvos pilietis.

Gandai apie baduolių antplūdį.

Lietuvoj paskutinėmis dienomis labai pasklido girdų ir rimtų kalbų apie galimą antpuolį badaujančių minių iš bolševistinės Rusijos. Žmonės kairur provincijoj tiesiog labai susirupinę del tokio baisaus pavojaus.

— Lietuvos pilietis.

Selpkime Lietuvos Socialdemokratų darbą.

Waterburietis drg. Tamas Matas tik-lą sugrįžęs iš Lietuvos pasakoja, kaip musų draugai socialdemokratai skundėsi jam, kad Lietuvoj yra jiems daugybė darbo, bet kad del stokos pinigų jie jokių būdu nepajiegia to savo darbo išvystyti, išplėtoti. Pasak draugų socialdemokratų, Lietuvos darbininkų kleso išviso mažai tesusipratus savo klesiniais reikalais, o togi del juos lengvai įtikina ir paskui savęs gali nusiųsti kiekvienas buklesnis agitatorius, kurs tik moka gražiai ir jų jausmus prakalbėti. Taiti kad pakėlus jų samonę, jų klesinį susipratimą, reikia jie sveist, mokinti žodžiu ir raštu — ypatinai raštu, leidžiant ir skleidžiant brošiūras ir knygeles įvairiais klausimais, reikia butinai padidinti socialdemokratų partijos organą „Socialdemokratą“ ir patankinti jo leidimą. Reikia nuolatinių agitatorių ir organizuotojų, kurie lankty bent didesniuosis pramonės centrus, dvarus, bažnytkiemius ir patį kaimą.

Visam tam reikia pinigų — nemaža pinigų, — o jų nėra, jų stoka.

Krikščionims — demokratams, arba, kaip paprastai juos priimta vadinti — klerikalams visai kas kita. Jie turi maišus pinigų, turi delto pakankamai agitatorių, pakankamai laikraščių ir šiaip įvairios literatūros darbininkams akis muilinti ir tuo būdu savo nagoose juos laikyti.

New Peoples Electric Co.
(Not Inc.)
L. DAMBROWSKIS
savininkas
1711 W. 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpė Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus ir suvedame fixtu res į 6 kambarių namą už \$69.00. Persitiktinimui kreipkitės pas mus arba telefonukite, o mes su teiksime apkaivias. Darbą visuomet gvaran tuojame.

Taipgi, laikome elektr. įrankių krautuve ir taisome viską namieje. Musų kainos prieinamos.

Didžiausias, atsakomingsiausias ir pigiausias rakandų mufofojas ant Bridgeporto, nes galia patarnauti, kaip didesniam taip ir mažesniame darbe.

WM. DAMBRAUSKAS,
817 W. 34th St., Chicago.
Tel Blvd. 9336

Are you

servuotas?
arzinantis?
negali susilaikyti?

Do you

iš miego prikelti naktį?
turi „dieglius“ ir prieuolių?
pradeda umas užimas?

TAMISTAI REIKIA

Dr. Miles' Nervine

ASK YOUR DRUGGIST

10 METŲ ŠITAM BIZNY M. J. KIRAS & CO. 3331 SOUTH HALSTED ST.

Phone Yards 6894
PINIGŲ SIUNTIMAS, PASPORTAI, LAIVAKORTES
Perkame ir parduodame namus ir žemės. Perkame ir parduodame pirmus ir antrus moglečius. Duodame paskolas ant namų. Padarome visokius dokumentus. Teisinę, greitas ir geras patarnavimas
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Penedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis iki 6 vakaro. Nedėliomis iki 2 valandai po pietų.

Pamėginkite naują Ruffles

Su užregistruotu vaizduokliu. Valst. Patento Biuro.

Naujame mėlyname pakelyje.

Visos tvirtos, gemalus užmušančios ypatybės šiame vaisto idėtos, su priemais priimniai švelnais kvėpalu.

Ruffles yra maai pavalkiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai pulkus plauku sutaisytojas, kuris patiks kad ir gėdiančiai ypatai.

Apiekoše parduoda po 65c, arba atsiskaite 75c, tad atsiuomio per pašto tiesiog iš laboratorijos.

Butinai reikalaukite šitokio pakelio. Žiurkite, kad butų INKARO vaizduoklis.

F. A. RICHTER & CO. BUSH TERMINAL BLDG. BROOKLYN, N.Y.

ADVOKATAS

Kazimieras Gugis

„JAU GRIZO IS LIETUVOS“

Klientus vėl priima dienomis miesto ofise, 127 N. Dearborn St., o vakarais nuo 6 val. namie, 3323 South Halsted.

Mildos Teatras

PRADEDANT PANEDELY, RUGPJ. 15, 1921

bus atdaras kas vakarą —
ir Nedėliomis po pietų —

Kainos: Paprastai vakarais — Balkonas 11c, apačioj 22c
Subat. ir Ned. — Balkonas 17c, apačioj 28c

Puikus Vaudeviliu ir Krutamieji paveikslai.

SOCIALDEMOKRATAS

Musų draugų laikraštis, leidžiamas Lietuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujiųjų skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo mieste nuo Naujiųjų platintojų-agentų.

Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusiai ir apsišvietusieji lietuviai darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais budais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai apdirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsišviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo valdzios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti NAUJIENŲ OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

European American Bureau Fablonas ir Mickiewicz vedėjai

Buye A. Petraitis ir S. L. Fablonas
Siuntimas pinigų, laivakortės, pasportai ir tt.
NOTARIJUMAS
Real Estate, Paskolos, Insurancijai ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 3 po pietų.

Kl. Jurgelonis ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS
Vakarais nuo 6 iki 8 val.
Penedėlij, Seredoj ir Pėnyčioj ofise šiuo adresu
2816 So. Michigan ave.
Telef. Victory 9082

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuose teismuose. Ekzaminavoja Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo moglečiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Penedėliais iki 8 vakare.
Namu Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 424
Tel. Central 6390
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL Lietuvis Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Phone Boulevard 6301

ANTANAS GREDUŠKA Generalis

Kontraktorius ir budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo gimimėms Lietuvon, money orderiais ar draftais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.
Is čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma.

Parduodamos laivakortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

Savaitinė Biznio Apžvalga

WEEKLY BUSINESS REVIEW

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

WHITE OIL CORP.

Gerbiamas „Naujienų“
Biznio Vėdėjas!

Meldžiu man paaiškinti apie
White Oil šėrus, ar jie patarti-
na dabar pirkti ar ne? Ir mel-
džiu paaiškinti kokie šėrai ge-
riausia dabar pirkti.

— J. P-a, Chicago.

Atsakymas.

White Oil korporacija perei-
tais metais buvo uždirbus nema-
žą pelną, būtent, maždaug po
\$3.85 ant šėro. Šie metai vie-
nok šitai kompanijai, kaip ir ki-
toms aliejaus kompanijoms, yra
labai blogi. Jau pereinę paba-
goj White kompanija neuždirbo
jokio pelno, o anaipol turėjo
nuostolių. Šiais metais visą
laiką dirbama su nuostoliu.

White Oil korporacija yra di-
delė kompanija, bet labai jauna.
Ji buvo sukurta tik spalio mė-
nesį 1919 metų. Ji renduoja ir
kontroliuoja apie 67,500 akrų
aliejinės ir gasinės žemės Okla-
homoje, Texas, Louisiana, Kan-
sas, Kentucky, Pennsylvania,
Montana ir Arkansas valstijose.
Beto turi savo kontrolę alie-
jaus ir gazolino išdirbimo ir
valymo kompanijas.

Kad kompanijai pat pradžioj
savo gyvavimo reikia pergyven-
ti krizį tas žinoma nėra geras
dalykas. Šitos kompanijos šė-
rai todėl darosi dar labiau spe-
kuliativiai, negu jie šiaip būtų
prie paprastų aplinkybių. Jos
šėrai kaina 1919 metais siekė
\$49; pereiniais metais augščiau-
sia parsidavė po \$50; šių metų
pradžioj nupulė iki \$16, o da-
bar White Oil šėrai yra; par-
duodami po \$7.75. Gali būti,
kad jie dar žemiaus nupuls.

Jeigu norite dėti pinigus į šė-
rus, tai tą reikia daryti pagal
tam tikro plano, o ne bile kaip.
Nereikia sudėti pinigų į vienos
kokios kompanijos šėrus, bet
reikia pasirinkti kelias. Jeigu
nedaug pinigų teturite, tai ge-
riaus juos indėti į geras bonus,
kad mažiaus būtų rizikos.
Šėrus ir bonus pirkimui mes
ir toliaus dar patariame tuos
pačius, kaip pirma. Pelno ant
jų gal negausite tuojuos, bet už
ketų — pusantrų turėsite tik-
rą pelną, kartais gal net dvigub-
bus pinigus. Iš įvairių šėrų ir
bonų rašytojo nuomone galima
pasirinkti pirkimui iš sekamų:

American Smelting and Ref.
Atchison, Comm.
Baltimore & Ohio R. R.
Chili Copper
Cuban American Sugar
St. Louis St. Frisco, Comm.
Miami Copper
Nevada Consolidated
Northern Pacific R. R.
Pere Marquette
Wabash R. R. Pfd.

Bonai.

Americ. Smelt. & Ref.
St. Louis St. Frisco Adjust-
ment 6
St. Louns St. Frisco Income 6
Hudson-Manhattan Ref. 5
Mississippi River Power 5
Baltimore & Ohio Refund. 5
Utah Power & Light 5

Išvardytieji čia šėrai ir bonai
veikiausia nebedaug tenupuls
kainoje, o kairurie iš jų jau yra
pradėję kilti. Šiais metais dar
daugiaus šėrų nupuls kainoje ir
tada bus daugiau iš ko pasi-
rinkti.

Kl. Jurgelionis.

Pastabos apie biznio
eiseną.

Humbugas. — Po perein-
savitės mūsų pastabų apie hum-
bugą, pats humbugas Chicagoj

pradėjo kribždėti. Bet mes to
nepaisome. Mes esame įsitiki-
nę, kad kol tas humbugas nebus
sumažintas arba panaikintas,
tol Lietuviai Chicagoj nematys
geresnių laikų.

Naujienų skaitytojų naudai
mes tikrai neužilgo paskelbsime
Naujienose VYSKUPO ISTORI-
JĄ, arba kaip vyskupas daro su
pinigais pinigus sau ir savo
agentams.

Už tą sekretą buvo reikalau-
ta pusė milijono dolerių, bet tą
sekretą mūsų skaitytojai suži-
nos visiškai dykai.

Pinigai be darbo.

Daugybės žmonių pinigų, o ypač Chi-
cagos Lietuvių pinigų, yra su-
kišta į visokius humbugus, į vi-
sokias nebutas kompanijas, į vi-
sokius kooperatyvus, o jai, ne,
tai sukišta kur-nors skrynion-
sienose ar pataluose, ir taip bu-
na be naudos.

Iš nesuvertotų pinigų nėra
naudos ne tik jų savininkui, bet
tuo labiau nėra naudos visuo-
menei. Sakoma, kad Amerikoje
vientik žmonių kišeniuose pe-
reitais metais trynėsi du mi-
liardai dolerių pinigų. Dabar
gal but tokių pinigų yra ma-
žiaus, bet vis dar tebėra daug.

Pinigai be darbo taip pat yra
nenaudingi kaip ir žmonės be
darbo. Gera yra todėl leisti
pinigus darban, padarant su jais
gerą apyvartą, arba įdedant
juos į gerą naudingą ar pelnin-
gą biznį.

Kas turi įdėjęs pinigų į
humbugą, tikėdamasis umaus
pralobimo, tas yra tik prisidė-
jęs prie apgavikų, kurių sieki-
nys yra apiplėšti žmones. Toks
arba pats bus apiplėštas arba
prisidės prie apiplėšimo kitų.
Taigi taip indėti pinigai yra in-
dėti blėdingai. Bet jeigu pinig-
gai būtų ištraukti iš humbugų
ir indėti į kokią naudingą pra-
monę, tai vaizdas pasidarytų
kitoniškas.

Iš humbugo šiandien Lietu-
viai galėtų umai ištraukti gal
but dar apie porą milijonų dole-
rių. Jeigu su tais pinigais mes
sutvertume kompaniją ir įsteig-
tume fabriką išdirbimui kokio-
nors greit parduodamo tavoro,
tai duotume darbo ne tik tiems
pinigams, bet ir ne vienam
šimtui darbininkų, kuriems dar-
bas yra šiandien taip reikalin-
gas. Greit parduodamas tavo-

ras šiandien galima lengvai iš-
platinti didžiam skaičiui ir
gauti užtektinai didelis pelnas.
Ant indėtųjų pinigų galima bu-
tų uždirbti nuosimtis didesnis
negu banke, o su fabrika veik-
mėje prisidėti prie greitesnio
blogųjų laikų prašalinimo.

Kaip padauginti pelną blo-
gais laikais? — Vasara jau be-
veik praėjo, o biznis ir darbai
dar vis nepasitaiso. Laikai te-
bėra blogi. Kiekvienam biznie-
riui rūpi klausimas kaip būtų
padauginti pelno dabar kada lai-
kai blogi.

Aiškus dalykas, tas negalės
padauginti pelno, kas sėdės ran-
kas sudėjęs. Pas žmones dva-
sia yra nupuolus ir jie pasidare
labai taupūs, nebeišleidžia be-
reikalo nei vieno skatiko. Kas
nori parduoti, tas turi išrasti
kokį-nors naują tavorą arba pa-
gerinti seną tavorą, turi par-
duoti jį pigiau ir daugiau, jį
įkalbinėti negu pirma. Kas tą
viską darys, tas daugiau par-
duos, o daugiau parduodamas
daugiau turės ir pelno. Ap-
skelbimai šiame reikale yra vie-
nas iš svarbiausių dalykų. Ką
ne-darysi, neužmirk apie tai pa-
skelbti žmonėms.

Kl. Jurgelionis.

KIMBARK STATE BANK PADIDINO STAKĄ.

Vidurmiesčio bankieriai ir
įžymūs biznierių perka kontro-
liavimo interesus Kimbark ban-
ko. Padidins Capital Stock iki
\$200,000.

Kiek laiko atgal, girdėjosi,
kad Kimbark State Bank, prie
Michigan Ave. ir 108-os gatvės
masto pakeisti banko tvarką.
Tuomi ir apsiraminio. Dabar,
keičtas finansistų, su prieky J.
D. Greenebaum, kaip žinomas
Greenebaum Bros.; p. H. Pillin-
ger, prez., First National Bank,
Oak Park; A. L. Salzman, In-
dustrial inžinierius; S. B.
Wechsler, prez. Community State
Bank, D. Van Wyngarden ir De-
ker, žinomas Michigan Ave. biz-
nierių. Dabar yra James
Greenebaum prez. ir Jas C. As-
trauskas, kasierius.

Naujoji valdyba šaukia šėri-
ninkų susirinkimą ant rugsėjo
25 d., kad apkalbėjus dalykus ir
padidintume capital stock nuo
\$100,000 iki \$200,000.

Tamista eisi kviečiamas į DEVINTĄ METINĮ SUKAKTUVIŲ POKILĮ CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th Street

Laukia netikėtų svečių vakaras!

Tarpe rugsėjo 15 ir spalio 15 šis bankas apvaikščios savo devynių
metų sukaktuves. Šimtai dolerių bus išdalinta dovanų naujiems
depozitoriams.

Tikras sukaktuvių kėksas!
Su devyniomis žvakėmis.

Bet mes negalime visko pasakyti dabar! Tėmykit mūsų vėlesnius
pagarsinimus ir rengkis ateiti.

Central Manufacturing District Bank

1112 West 35-th Street

PERVIRŠIS VIRŠ \$6,000,000.00

VALSTIJINIS BANKAS

Marketo Kainos.

Vakar Chicagos marketo kai-
nos ant tulų dalykų buvo seka-
mos:

SVIESTAS — Creamery 38½
c., centralizuotas 36c., lades 28
ir 29c., kaina raiteileriams ir
extra sudėtas statiniukes 41½
c., spaustas 43½.

KIAUSINIAI — švieži pir-
mieji 29 ir 31c., paprastai švie-
ži 24 ir 26c., maišyti lotais 27
ir 28c., extra sudėti balto me-
džio dėžėna 36 ir 37c., margiu-
kai 17 ir 18c., purvinukai 17 ir
18c., storage extra 15 ir 20c.

GYVA PAUKSTIENA — Kur-
kės 35c., vištos 25c., gaidžiai 16
c., antys 21c., žasys 20c.

ŠALTA PAUKSTIENA —
Kurekės 30 ir 42c., vištos 24 ir
28c., gaidžiai 16 ir 17c.

BULVĖS — \$3.00 ir \$3.10
hamperis; saldžiosios bulvės
\$2.00 ir \$2.25 hamperis.

UOGOS — Avietės \$2.50 ir
\$2.75 dėžė; mėlynės \$5.00 dėžė.

ŽALIOS DARŽOVĖS — Bu-
rokai \$1.00 už 100 pundelių; sa-
lieriai 75c., už kreitą; kopustai
\$1.50 ir \$1.75 už kreitą; žyduo-
liai kopustai \$3.00 ir \$3.25 kreit-
tas; morkos \$1.00 už 100 pun-
delių; agurkai 50c. ir \$1.00 bu-
šelis; salotos galvose \$3.00 ir
\$4.00 kreitai; grybai 80c. ir
\$1.25 dėžė; cibuliai \$1.25 ir
\$1.50 kreitai; ridikai \$1.00 ir
\$1.25 už 100 pundelių; špinai-
kai 25 ir 30c. dėžė; saldys kor-
nai 35c. ir 40c., 4 tuzinai; ir ta-
mėtos \$1.00 kreitai.

NAUDOTO IR NAUJO LUMBERIO PIGIAI

Durims, langams, plaisterui lente-
lės, stogui popiera.
CARR BROS WRECKING CO.
3003-39 So. Halsted St.,
Tel.: Yards 1294.

KLINIKA.

Pažinimui ligos ir gydymui
visokių ligų:

Vyrų, moterų ir kūdikių
Vedama štabo

WEST END HOSPITAL
2058 W. Monroe St., šiaur-
rytinis kampas Hoyne Ave.

Moderniškas budas
ligos pažinimui.

Talpinasi gerai įrengta
Laboratorija ir X-Ray.

Gydoma namie ir lignonbu-
tyj.

Atdara kasdien nuo 12 iki
7 val. vak.

Veltui neturtingiems.

Kalbama lietuviškai.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

Tiesi kelionė į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučio prieplauką)
Atiba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ-EITKUNUS
Šiuomi linksma mums pranešti, kad mes pasidarbavom idant mu-
sų pasażieriai, O YPATINGAI LIETUVIAI, galėtų keliauti STACIAI
I. PILIAVĄ.
Lietuviai važiuodami į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Korido-
rą) ir privalo turėti tikrai lietuvišką paspąrtą; jokių vizų ne reikia.
Susisėjimas su Piliava tai yra nauja šaka mūsų reguliariško
susisėjimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepoja, o del Lietuvių tai
trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.
S. S. LATVIA rugs. 21 S. S. POLONIA Spalis 12
S. S. ESTONIA Spalis 5 S. S. LITHUANIA Lapkr. 2
Taipgi tiesi kelionė tarpe Libavos-Danzigo-Halifakso ir Canados
Visi laivai turi puikius kambarius trečios klases keleiviams
Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

Pinigai į LIETUVĄ

Siunčiam pinigus draftu taip ir paštos perlaidas, ir
mums sugrįšta mūsų draftai ir kvitos ant paštos
perlaidų

PARANKIAUSIAS BANKAS LIETUVIAMS
MOKA 3% ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Kimbark State Bank

PO VALSTIJOS VALDŽIOS PRIEŽIURA.

Michigan Ave., ir 108th Street

Viršininkai

JAMES D. GREENEBAUM

Prezidentas

JOSEPH C. ASTRAUSKA

Acting Cashier

Direktoriai

D. VAN WYNGARDEN

Retired Business Man

JOHN H. DEKKER

of Dekker Bros.

A. L. SALZMAN

Industrial Engineer

EMILE LEVY

Secretary and Treasurer

Baumer Films, Inc.

H. DILINGER

Prez. 1st National Bank

Oak Park.

S. B. WECHSLER

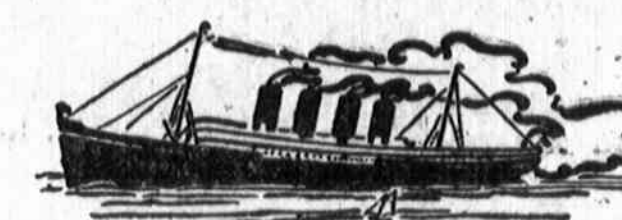
Prez. Community State Bank

JAMES D. GREENEBAUM

Prez. Kimbark State Bank

Viršininkai ir direktoriai šio banko užkvečia jūsų biznio visas
šakas banko reikalais.

Pasidaryk šį banką savo banku.

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisas parduoda laivakor-
tes ant visų geresniųjų linijų važiuoti
Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisas nepasitenkina vien
laivakortės pardavimu, bet stengiasi
kuogeriausia patarnauti keliautojams ir
visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaiškinimus apie
kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienų
ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas
A. RIPKEVIČIUS, kurs dabartiniu laiku
buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl
gerai žino ir gali paaiškinti kelionės rei-
kalus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon
parupina Naujienų ofisas trumpu laiku,
o taip-jau duoda pagelbos aprupinime
taksų.

ISVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus į
Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką
Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso
čekius, kuriuos išmaino Lietuvos bankas
be jokių atidėliojimų ir be jokių nuosto-
lių. Naujienų čekiai Lietuvoj yra ge-
riausi, ką paliudija kiekvienas, kas tik
nuvažiavo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ
SKYRIUS

1739 S. Halsted St.,

Chicago

Tel. Yards 145

JOHN J. ZOLP,

Real Estate — Paskola — Insurance
Laivakortės, — Pinigų Siuntimas.
Legaliai dokumentai, Notary Public.
4601 So. Marshall Ave.,
Chicago.

DR. HERZMAN IS RUSIJOS

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.

Gerai Lietuviams žinomas per 22
metu kaip patyrys gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas,
vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-
jausias metodus X-Ray ir kitokias
elektros priemones.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakara.

Telefonai: { Dienomis: Canal
3110 arba 357
Naktimis: Draxel
950 - Drovers 4186
GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL: 9—10 ryto ir 8—9 val. vak.

Dr. W. Yuszkievicz

GYDAU visokias ligas vyrų ir mo-
terų; galvos, akių nervikuma, nusi-
pima, narių silpnumą, reumatizma,
paralyžių ir kitas visokias vidurių li-
gas. Kaip Lietuvis savo tautiečiams
patarnauja kuoteisingiausia. Visas li-
gas gyduo gamtiškais budais.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 1 po pietų.
1407 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Phone: Humboldt 5849

T. Pullman 5439

A. SHUSHO AKUŠERKA

Turiu patyrimą
moterų ligose; ru-
pestingai prižiū-
riu ligone ir kūdi-
ki laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metų
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kerts 32 St.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriški ir Vyrų
Taipgi Chroniški Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 8 po pietų, 6—8
vakare. Nedėliomis nuo 10—2
po pietų.
Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų
Ofisas:
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos
Moteriški, Vyrų ir
Vaikų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 val.
valandos ryto iki 1 val. po pie-
tų.
Telefonas Drexel 2880

Tel. Austin 787

DR. MARYA DOWLIATT—SASS.

Katit sugrįžė iš Californijos ir
val tes savo praktikavimą po No.
5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9
vakare išskiriant nedėliantus.

Canal 267

Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po
piet. 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.
3302 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 267

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietavys Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

Garsinkites Naujienose

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8599

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
\$5 per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, laikant
nedidienius. Leidžia Naujienų Ban-
dros, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8599.

Uždaskomai Kainos

Chicagoje — paštui:

Metams \$3.00

Pusmetį 1.50

Trims mėnesiams 1.25

Dviem mėnesiams 1.00

Vienam mėnesiui 0.75

Chicagoje — per nešiojėjas:

Vienam mėnesiui 0.75

Savaitė 0.18

Mėnesiui 0.75

Suvenyotos Valstijos su Chicago:

Metams \$7.00

Pusmetį 3.50

Trims mėnesiams 2.00

Dviem mėnesiams 1.50

Vienam mėnesiui 1.00

Metams ir kitur užsienyje:

Metams \$8.00

Pusmetį 4.00

Trims mėnesiams 2.25

Dviem mėnesiams 1.75

Vienam mėnesiui 1.25

Pigiau reikia siųsti pašto Money

Orderiu, kartu su užsakymu.

Valdžios

bailumas.

Vadinamoji "Pažangos" partija, kurios vadai yra buvęs Lietuvos prezidentas Smetona, prof. Volde-maras ir kun. Tumas, tolyn vis aštriau atakuoja savo laikraštyje "Lietuvių Balse" valdžią. Pastaroji deli-to labai pyksta ir stengiasi atkeršyti "pažangiečiams" su pagalba cenzoriaus. Išti-si straipsniai "Lietuvių Balse" esti išbraukiami ir jame kartais palieka po špalta ir daugiau tuščios vietos.

"Pažangos" žmonės anaip-tol nėra pažangūs. Dauge-lyje dalykų jie yra atžaga-reiviškesni net už klerika-lus. Jie nuosakia, negu kuri kita partija Lietuvoje, remia dvarininkų ir stam-biosios buržuazijos reika-lus. Liaudyje jie todėl pri-tarimo neturi. Pernai, kuomet buvo renkami atsto-vai į Steigiamąjį Seimą, "Pažangai" nepasisekė pr-vesti nė vieno kandidato. Bet, persekiodama "pažan-giečių" organą, valdžia prieš savo norą teikia jiems mor-alę paramą. Ir nebus nie-ko nuostabaus, jeigu atei-

nančiais rinkimais Smeto-nos partija laimės keletą vietų Seime.

Lietuvos valdžia yra la-bai baili, jeigu ji vartoja re-presijas prieš tokius men-kus priešus, kaip "pažangie-čiai".

Sutartis del Vilniaus dar nepriimta

Mums tapo prisiūsta iš-karpa iš "New York Ti-mes", kur paduota truputį daugiau žinių apie lietuvų ir lenkų ginčą Genevoje, ne-gu mes esame matę iki šiol. Tas laikraštis pirmiausia praneša, kad žinia apie išri-šimą Vilniaus klausimo, ku-ri buvo pasklidusi spaudoje, esanti dar "šiek-tiek per-ankstyba", kadangi viena užtintiesuotųjų pusių dar nedavusi savo galutinio suti-kimo.

Ta pusė, kuri dar nėra da-vusi savo sutikimo, be abe-jonės, yra Lietuva.

Sutarties projektą pasiūlė lietuvų ir lenkų delegatams Tautų Sąjungos atstovas, p. Hymans, kuris jau senai pa-sirodė, kaip didelis lenkų bičiulis. Pagal tą projek-tą Lietuva turi but padalin-ta į dvi sritis: nepriklauso-mą Kauno Lietuvą ir Vil-niaus apskritį, kurios admi-nistracija būtų po lenkų priežiūra.

Toliaus, tas pats laikraš-tis praneša, kad Tautų Są-jungos konferencijai, kuri laiko posėdžius Genevoje, esąs įteiktas Lietuvos prašy-mas priimti ją į Tautų Są-jungą. Lenkų šalininkai Tautų Sąjungoje stengiasi panaudoti šitą dalyką tam, kad privertus Lietuvą nusi-lenkt lenkų reikalavimams. Jie sako Lietuvos delega-tams, kad Lietuva busianti tktai tuomet priimta į Tau-tų Sąjungą, kuomet ji pri-tarsianti Hymans'o sąly-goms. Bet Lietuvos delega-cija nepaisanti tų grumoji-mų.

Šitie faktai rodo, kad Vil-nius dar nėra pražudytas Lietuvai.

Nusižudė.

Barth Cerny, 21 metų, 2632 So. Ridgeland ave., sunus Cer-ny, Piekis ir kompanijos presi-dento, buvo rastas negyvas kambary savo namų. Jis nusi-žudino gazu. Policija įsiekio priežasties.

Apžvalga

KOMUNISTISKA "KRITIKA".

Kuomet buvęs komunistas, Anupras Karalius, parašė sa-vo išpažintį "Naujienuoms" ir papasakojo, kokia nelaisvė ir vargas viešpatuoja bolševikiškoje Rusijoje, tai komunistų laik-raščiai pradėjo tytelio, tarym žado netekę. Bet pasakui, atsišpėję, jie ėmė kalbėti. Apie ką? Ar apie faktus, ku-riuos paduoda savo straipsniuose Karalius? Ar apie išvadas, kurias jisai daro iš tų faktų?

Ne, Karalius paduotųjų fak-tų arba jo išvadų teisingumą jie nė nemėgina užginčyti. Bet jie rašo apie jo... asmenį.

Pirma vienas komunistų or-ganas parašė, kad Anupras Ka-ralius esąs "kromelninko su-nus", o dabar jisai praneša sa-vo skaitytojams ve ką:

"Gavome iš Kauno laišką nuo vieno mūsų draugo, ku-ri rašo:

"Anupras Karalius, buvęs Amerikoje, dabar atvyko Tarybų Rusijos Kaunan ir įstojo žvalgybon tarnauti. Amerikiečiai neprivalote ap-sigauti."

Mes nežinome, ar tas laikraš-tis tikrai gavo tokį laišką iš Kauno, ar ne. Bet jeigu jisai ir būtų gavęs tokį laišką, tai tas dar nereikėtų, kad taip išties yra, kaip laiške rašoma. Iš pa-tyrimo žinome labai gerai, kad komunistai, net rašydami savo draugams, dažnai begėdiškiau-siu būdu pameluoja. Mes, pa-vyzdžiui, nuolatos matome, kaip "Laisvės" korespondentai pa-duoda jai iš Chicago visai me-lagingas žinias.

Be to, žmonės, tik-ką parva-žiavusieji iš Lietuvos, sako, kad esąs grynas melas, jogei A. Ka-ralius įstojes tarnauti žvalgy-bon. Jisai pataps bolševikų priešu, bet anaipol nepavirtęs kontr-revoliucionierium.

Komunistai, juodindami Ka-ralių delto, kad jisai, ant savo kailio patyręs bolševikiško "ro-jaus" saldaumą, atsimetė nuo jų. — parodo, kad vesti dorą ideinę kovą jie nepajėgia. Jie stengiasi ne priešingai jiems mintis sumušti, o moraliai nu-žudyti asmenį, kuris tas mintis išreiškia. Rusijoje-gi, kur ko-munistai turi savo rankose val-džią, jie ir fiziškai sunaikina savo priešu asmenis — sušau-do juos.

Viduramžiuose, kuomet bu-vo galinga "vienintelė visus išganančioji" katalikų bažnyčia, tai ji nepritariančius jos moks-lui žmones (heretikus) pra-keikdavo ir sudegindavo ant laužo.

Viduramžių inkvizitorius ir šių dienų "komunistas" yra dvyniai dvasioje.

VIS KANDZIOJA.

"Sandaroje" vienas žmogus rašo:

"Išlindo yla iš maišo. 'So-cialdemokratas' šaukia į sa-vo 'draugus', kad stiprintų 'Profesinę Sąjungą' Lietuvoje. Nagi visi gerai žino, kad minėta Sąjunga yra bolševi-kių padaras ir stengiasi Lie-tuva sujungti su Rusija, nes pats Leninas yra išsitaręs, kad mažai gelbėjo minėtai Sąjungai.

"Tai ve kas rupi social-de-mokratams. R-r-revoliucijos, o ne darbo žmonių labas."

Keista, kad oficialis tautini-nių organas nuolatos šitokiais neteisingais priekaištais užka-binėja Lietuvos socialdemokra-tus. Ar-gi jisai neturi rimtų ar-gumentų prieš juos?"

Kad profesinės sąjungos Lie-tuvoje esančios "bolševikų pa-daras", tai yra prasimanymas. Jas sutvėrė ne bolševikai ir joms priklauso visokių partijų žmonės — panašiai, kaip dar-bininkų unijoms Amerikoje.

Yra tiesa, kad bolševikiški elementai buvo paėmę į sa-vo kontrolę Lietuvos profesinių są-jungų centrą ir, šeiminkauda-mi jame, pridūrio visokių ne-samonių. Bet tai dar nereikia, kad profesinės sąjungos, kaip tokioms, esąs blogas dalykas. Lai-kui bėgant, bolševikiškos mig-luos išgarsuos iš darbininkų gal-vų, o organizacija paliks, kai-po neapnešamas darbininkų įrankis kovoje už pagerinimą buvio.

Amerikoje gyvenantys žmo-nės jau, rodos, turėtų suprast, kad be profesinės organizaci-jos (unijos) darbininkai nega-li pasekmingai kovoti už sa-vo klesos reikalus.

Žodis apie grįžtančius į Lietuvą amerikiečius.

[Naujienų korespondencija]

Paskutiniuoju laiku su kitais išsivais į Lietuvą kas-kart vis daugiau grįžta ir amerikiečių. Kaip matyti iš sugrįžusiųjų upo-tai daugelį tų užjurių mūsų išsivai grįžti į savo apleistąją tėvynę traukia jausmas gyven-ti savo gimtojoje šalyje, arba nors ją pamatyti. Visai teisin-gai išreiškė dainius savo sielos jausmą sakiniiais: "Ten šalelė daug meilesnė, juoda duona daug gardesnė; ten darželių pinavijos, ten mergaitės kaip lelijos" ir t. t. Ir ištikrųjų. Pa-sirodo, kad žmogaus prigimtis stipresnė už viską, ir neretai pergalė ir jo valia, patraukda-ma visai priešingon jo asme-niams reikalams pusėn. Tą neužginčijamą faktą labai at-vaizdina ir sugrįžusieji į Lie-tuvą amerikiečiai. Kaikurie jų sakosi, kad gyvendami Ameri-koje turėję labai gerą, tiesiog-patonišką gyvenimą, kokio Lie-tuvoje jie rasti niekad nei ne-

atsiminimai, tai kai paukščiai, lekioja kur tai aukštai. Gali būti, taisyptiniais metais ji daug pergyveno, kai ir aš; tatau man nerup. Nuo šios dienos mudu žinoma tik viena: mudu noriva viens kito. Vakar, galimas daiktas, ji buvo nelaimin-ga, gali būti, ji buvo lengvatikė; o šiandien ji sėdi pajūryje, laiko mano ranką ir trokšta mano glamo-nėjimui.

Išlengva aš palydėjau ją iki jos namų. Ilgi, juodi šešėliai krito nuo medžių ant kelio.

"Važiokiva ryto laivuku", sakau aš.

"Gerai", atsakė ji.

"Aš lauksiu priplaukoj septintoj valandoj"...

"Kur?" paklausė ji.

"I tą salą, tiesiai... Ar jūs matote ją?"

"O, taip. Ar tai toli?"

"Imis apie valandą nuvažiuoti; mudu greit ga-liva sugrįžti."

"Laba naktis", tarė ji ir įėjo į namus.

Aš nuvykau savo keliais. — Už kelių dienų tu, gali būti, mane vėl užmirši, galvojau aš, bet ryto bus stebėtina diena.

Aš atėjau priplaukon ankščiau, negu ji. Ma-žas laivukas; jū buvo priruoštas; senas Jansonas ištempė bures ir sėdėdamas prie vairo rūkė pyp-kę. Aš įšokau į laivuką ir vilnys ėmė siubuoti ji. Lukešis mane svaigino lyg nektaras. Gatvė, ku-rion aš žiūrėjau, visai da nebuvo žmonių. Už ko-

svajoje, vienok sugrįžė vien iš pasilgimo savo krašto ir savų žmonių, kur gimė ir augo.

Sugrįžusiųjų amerikiečių upas ir nusistatymas link Lie-tuvos yra labai nevienodas. Vie-ni jų dabartine jos padėtim yra patenkinti ir tikėdamies susi-laukti geresnių laikų rimtai stvėriasi kurti gyvenimą, susi-dėję ir pavieniu stėigia pramo-nės istaigas, imasi biznio, per-ka ukus ir t. t. Kiti gi sugrį-žę Lietuvon pasisukinėja kurį laiką ir, nesuradę sau tinkamo užsiėmimo, keliauja atgal į Ameriką, keikdamai Lietuvos valdžią, jos žmones ir net sa-vąją šalį. Taip daro daugiausia bežemiai, kurie neturi kur pagyventi ilgesnio laiko. To-kiuose atsitikimuose čia, žino-ma, yra iš dalies kaltos ir es-mosios apystovos, kad nėra Lie-tuvoj organizacijos bei at-sa-kančio biuro, kurs galėtų tin-kamai aprūpinti sugrįžusius amerikiečius nors tinkamomis informacijomis. Amerikietis p. Martus daug ką yra kalbėjęs ir žadėjęs per mifingus tuo reika-lui, bet gi realaus ligi šiol dar nieko nėra padaryta.

Vienok reikia pasakyti, kad yra kaltės ir pačių amerikiečių, kurie nesuradę kepto karvelio Lietuvoje grįžta keikdami į Ameriką. Man pačiam teko kal-bėti su amerikiečiais norinčiais grįžti atgal Amerikon. Jie skun-dėsi, kad sugrįžę Lietuvon pra-čėjusi rudenį ir lig šiol negavę niekur tinkamo darbo ar tar-nystės; išsivai daug pinigų, noroms nenoroms esą priversti keliauti atgal į Ameriką. Aš jų paklausiau, kokio amato ar tarnystės jie įsieško, ir jie pa-sakė, kad jokio amato nemoka, bet galėtų pildyti pareigą kače-garų (kurikų) ir t. p. Tada aš jiems patariau kreiptis gelžke-lio dirbtuvėn ar depo plačiųjų ir siaurųjų kelių. Į tai jie man taip atsakė: "Ei, jau nebever-ta. Kad jau pasiryžom, tai ir keliausim sau atgal; toks jau mūsų likimas, kad mums lem-ta manytis svetur." Ant tų žo-džių ir išsiskyrėm, nes nebebu-vo laiko su jais daugiau bekal-bėti. Iš augščiausio pasakymo ro-do-si, kad keikti net Lietuvos žė-nę del nebuvimo visiems grį-žusiems išsivais tinkamų vie-ty, nėra jokio pamato. Tokiems reikėtų atsiminti, kad Lietuva nėra tai kokia pramonės šalis, bet tik karo audros nualintas žemdirbių kampelis. Žiurint į viską blaivai, reikia tiesiog stėbėtis, kad Lietuvos krašto ne-žiurint visų tokių nepapras-tų sunkenybių — aplama pa-dėtis yra gana neblogo, suly-ginant su padėtim kaimynių Lietuvai valstybių. Ir reikia ti-kėtis, kad jeigu tik atkristų pa-vojus nuo lenkų ar bolševikų antplūdžio, Lietuvos stovis vėl žymiai pagerėtų.

Baigdamas priminsiu apie amerikiečius kultūros bei ap-švietos žvilgsniu. Reikia kon-statuoti, kad daugelis amerikie-čių grįžta žymiai apsišvietusių

ir susipratusių piliečių, daugu-moje jie socialistinių pažiūrų žmonės, ir labai blaivai žiurin-tys į ateitį. Bet deja, tarp jų nemažai yra, stačiai sakant, visai išpaikėjusių ir tiesiog sugedu-sių žmonių. Tokie, pasikaite matyt Amerikoje kokią brošiurėlę, savę laiko didžiai apsi-lviestusi, ir į viską jie žiuri la-bai naiviai ir vienpusiškai, ki-taip manančius kaip jie žmo-nės šlykščiausiai užgaulioja ir niekina. Tokie piliečiai, mano numanymu, negali būti labai naudingi visuomenės nariai ne-tikiai Lietuvoje, bet ir Ameri-koje. — Lietuvos pilietis.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiame skirpne nuomones Redakcija neatsako.]

KOVA UŽ BUVĮ.

Prieš 10 metų kunigai įkurė organizaciją iš sau ištikimų jau-nių darbininkų, kurią pavadinu "Lietuvos Vyčiai". Jiems įteikta obalsis: Vyčiai tautai ir bažnyčiai! Iš to obalsio aiš-ku, kad kunigų tikslas buvo su-verbuoti didelę armiją netik ap-siginti nuo priešo, bet ir puliti jį. Tečiaus gyvenime dalykai eina kitaip, — jei ne pirmyn, tai atgal nei žingsnio. Kunigai nors tai daliai darbininkų sutei-čia dvasinio maisto, gano jų sielą nuo pražuties, vienok to dar neužtenka. Kunigo darbas toli skiriasi nuo darbininkų. Jei kunigai nori įtikinti, kad jų reikalai ir darbininkų yra vie-nodi, turi labai daug kalbėti, ir tik per didelį privedžiojimą, ir bauginimą, per aštrią discipliną palaiko tuos darbininkus savo globoje. Vienok diena iš dienos dalyvaudami tame judėjime, tu-ri daug progos prisiziūrėti įvy-kių visuomenės gyvenime ir to-dėl tarp jų darosi bruzdėjimas, karts nuo karto vis didesnis ne-pasitenkinimas savo vadovais, — žodžiu, verda tyli kova tarp tų dviejų skirtingų luomų. Gabes-nieji kunigų politikieriai, tatau permato, jie supranta, kad disci-plina visą laiką nepalaikysi, darbininkai gali kada nors pa-sprukti iš jų globos, todėl taiko-si kiek galėdami pagauti darbi-ninkų upą kitokių juos prie sa-vės pririšti. Gi patys tie juo-dieji dvasininkai, kurie mano, kad ir šandien galima atsteigti inkvizicijos laikus, kitų kunigų, o ypač vičių progresui grieštai priešinasi. Nors vieni ir kiti tos pačios bažnyčios kunigai, vienok nesijaučia dievui nusidėdą saky-damai, kad tik "Vanagas" ir "Zvaigždė" esą katalikiški lai-kraščiai. (Žr. "Vanago" 11 num.). Tasai pats "Vanagas" atsakydamas vienam savo ben-dradarbiui klausimą: "Ar lie-tuviški bolševikai, ar lietuviški vyčiai daugiau kenkia tautai ir bažnyčiai", sako: "Tarp bolševi-kų ir vyčių tik toks skirtumas,

kad vieni jų kenkia tautai ir bažnyčiai iš vieno galo, o kiti iš kito, bolševikai knysa bažnyčios bei tautos pamatus, o vyčiai pa-silipa net ant altoriaus". Dar riebiau: "bolševikas yra kiau-lė be ragų, o vytis — kiau-lė su ra-gais". Še tau, kad reikia! Or-ganizavo, buvo viskas gerai, o dabar pasidarė net "kiau-lė su ragais"! Kas čia atsitiko? Na-gi nieko nepaprasto. Kuomet Vyčių organizacija buvo dar jauna, kuomet jie nebuvo pra-tę vesti organizacijos reikalų, kol jie nesugebėjo permatyti kunigų politiką, ir kunigo žodis jiems buvo dievo žodis, tuomet vyčiai buvo geri, jie nebuvo "kiau-lės". Bet laikui bėgant ir vyčiai turėjo progos pamatyti, kad kunigai tai tokijau "grieš-ni" žmonės, kaip ir visi kiti, o tatau supratę jie nebe visur ėmė kunigams lenktis ir jų klausyti, bet patys savu protu ir nusima-nymu veikti.

Reikia pasakyti, kad darbinin-kai pakencia ir kelksmus ir pikt-žodžiavimus ir visa, bet jie ne-pakencia skriaudos ir skriaudi-kų. Su tais jie veda grieštą kovą. Jei jie nesupranta, kad juos įvairiom pasakom mulkina, tai jie gauna pagalios šokiui ar tokiu būdu pamatyti, kad jie yra skriaudžiamų. Vyčių organiza-cijos 10 metų gyvenimo pasek-mės rodo, kad kas buvo prieš 10 metų, šandien jau ne tas. Rei-kia tat tikėtis, kad dar už 10 metų nužengs dar toliau ir ateis laikas, kad jie, tie mulki-nami darbininkai galutinai su-pras, kieno reikalus jie gina.

— J. B. Aglinskas.

Musų Moterims.

VAIKŲ KELNAITES No. 9461.

Mažiem vaikūdam labai patogiu ir gražu dėvėti šitokios išvien su bluze kelnaitės. Motynoms gi — lengva ir pigu pačioms pasiūti jas del savo vaikų.

Tokioms kelnaitėms pavyzdys No. 9461 yra sukriptas del 1, 2 ir 4 me-tų amžiaus. Mierai 4 reikia 1 1/2 jar-do, 27 colių pločia matrijos su 1/4 jar-do 18 colių kitonikos ir 2 1/2 jar-do apvado.

Norint gauti tokiom kelnaitėm su-kripti ir pasiūti pavyzdį, prašom iškirti žemiau paduotą blankutę, pa-žymėti mierą, parašyti savo vardą, pavardę ir aiškų adresą ir, įdėjus 1 konvertą, kartu su 15 centų (pašto ženkeliais ar pinigais) atsiųsti mums, kaip uždraugavus: NAUJIENOS, PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

A. SCHNITZLER

Vertė K. A.

Galvotojo Pati.

(Tęsinys)

Tai, kas įvyko paskui, prisimena man lyg košmarą. Aš nubėgau į stotį kankinamas bai-saus išgąsčio. Visą naktį aš nemiegojau, nega-lėdamas rasti sau vietos vagonė. Parvažiavęs namo aš maniau, kad mano tėvai apie viską žino. Mane net nustebino, kad jie mane pasitiko links-mai ir maloniai. Paskui kelias dienas aš nesitve-riau kailį, laukdamas vis ko tai baisus. Kiek-vienas durių skambutis, kiekvienas laiškas įva-rydavo man kinkų drebėjimo. Pagalios, atėjo žinia, kuri mane nuramino: tai buvo laiškas nuo vieno mano draugų, kuris gyveno tame miestuke. Jis man rašė apie visokius menkniekius ir perdavė daug malonių labų dienų nuo pažįstamų...

Vadinasi, nieko baisaus neįvyko. Iš visko matyti, kad dalykas nepasibaigė atviru skandalu. Aš galėjau manyti, kad tarp vyro ir jos įvyko tai-ka, — jis jai dovanuoja, o ji prisizadėjo daugiau to nedaryti.

Ir visgi tas pirmas atsitikimas pasiliko ma-no atmintyje, kaip koki juoda dėmė. Aš žiūrėjau į save, kaip žmogų, kuris suardė šeiminingą lai-

mę. Vėliau laipsniškai tas jautimas įpranyko. Kada gyvenimo prityrimas mane išmokino geriau ir giliau suprasti tos valandos prasmę, mane ap-imdavo kokiis tai liudisės. Aš lyg galėčiau, kad ta stebėtina svajonė neišsipildė. Bet laikui bė-gant tas ilgėjimas praėjo ir aš beveik visai už-miršau jauną moterį. O dabar staiga vėl atgimė viskas. Ir neišsipildžiusi svajonė ėmė mane da-lbiau kankinti, nes aš jaučiau, kad myliu Friderikę.

Šiandien man viskas pasidarė aišku, ko pas-kutinėmis dienomis aš negalėjau suprasti. Vė-lai vakare mudu sėdėjo prie juros, tik dviese; vaikas jau buvo paguldytas lavonu. Prieš pietus aš pakviečiau ją ateiti; tai padariau visai ramiai, — aš tik kalbėjau apie nepaprastą juos grožį nakties metu, apie tai, kaip viskas nutyla. Tokiu tai momentu sėdėti ant kranto ir žiūrėti į jūrą yra nepaprastai malonu.

Ji nieko neatsakė, bet aš žinojau, kad ji ateis. Ir dabar mudu sėdėva pajūryje, ji laiko mano ran-ką, ir aš jaučiu, kad Friderikė bus mano, kada aš to panorėsiu. Kam čia kalbėti apie praeitį, — galvojau aš, ir žinojau, kad ir ji lyginau taip pat mano apie mudviejų pirmą pasimatymą. Juk mudu jau nebe tie, kas buvova tada? Mudu leng-viau atsinešame į viską, dabar mudu liuosu, o tie

atsiminimai, tai kai paukščiai, lekioja kur tai aukštai. Gali būti, taisyptiniais metais ji daug pergyveno, kai ir aš; tatau man nerup. Nuo šios dienos mudu žinoma tik viena: mudu noriva viens kito. Vakar, galimas daiktas, ji buvo nelaimin-ga, gali būti, ji buvo lengvatikė; o šiandien ji sėdi pajūryje, laiko mano ranką ir trokšta mano glamo-nėjimui.

Išlengva aš palydėjau ją iki jos namų. Ilgi, juodi šešėliai krito nuo medžių ant kelio.

"Važiokiva ryto laivuku", sakau aš.

"Gerai", atsakė ji.

"Aš lauksiu priplaukoj septintoj valandoj"...

"Kur?" paklausė ji.

"I tą salą, tiesiai... Ar jūs matote ją?"

"O, taip. Ar tai toli?"

"Imis apie valandą nuvažiuoti; mudu greit ga-liva sugrįžti."

"Laba naktis", tarė ji ir įėjo į namus.

Aš nuvykau savo keliais. — Už kelių dienų tu, gali būti, mane vėl užmirši, galvojau aš, bet ryto bus stebėtina diena.

Aš atėjau priplaukon ankščiau, negu ji. Ma-žas laivukas; jū buvo priruoštas; senas Jansonas ištempė bures ir sėdėdamas prie vairo rūkė pyp-kę. Aš įšokau į laivuką ir vilnys ėmė siubuoti ji. Lukešis mane svaigino lyg nektaras. Gatvė, ku-rion aš žiūrėjau, visai da nebuvo žmonių. Už ko-

kių penkioliką minučių pasirodė Friderikė. — Iš to-lo aš pamaciau ją, man pasirodė, kad ji ėjo grei-čiau, negu paprastai. Kada ji priejo arčiau, aš pasikėliau; tik dabar ji galėjo pastebėti mane. Ji linksmai nusišypsojo, aš padaviau ranką ir pagel-bėjau lipti į laivuką. Jansonas atrišo virvę ir laivukas ėmė plaukti. Mudu sėdėjo prisiglau-džiusi viens prie kito; ji padėjo galvą ant ma-no peties. Ji buvo apsiėngusi baltais drabu-žiais ir išsižiūrėjo kai aštuoniolikos metų mer-gaitė.

"Kas įdomaus toj saloj?" paklausė ji.

Aš nusišypsojau.

Ji pakauto ir tarė:

"Na, visgi ten yra švyturys?"

"Gali būti, ir bažnyčia", pridėjau aš.

"Paklausk to žmogaus"... ji parodė į Jansoną.

Aš paklausiau jo, kaip senai saloj pabudavo-ta bažnyčia.

Turkijos komunistai.

Rusijos komunistai arti susidraugavo su Angoros turkų valdžia.

Komunizmas užkariauja Aziją. — džiaugiasi komunistai. Ir kad patvirtinus, jog Azijoje ištikro auge ir leidžia šaknis komunizmas, jie nurodo, kad įvairiose Azijos šalyse susitvėrė komunistinės partijos ir kad net valdžios jas palaiko.

Čia papasakosiu kai ką apie turkų komunizmą. Geriausias Lenino ir Trockio draugas tarpe turkų yra Enver-paša (generolas). Kas jis per paukštis?

Atmindami, kad Enver yra paša (generolas), ir žinodami, kad komunistai baisiai nekenčia kraujagėrių, kurie lieja nekaltų žmonių kraują, mes galime tikėtis, jog Enver-paša yra toks nekaltas, toks nesuteptas generolas... na, kaip Dievo avinėlis.

Bet štai pavyzdys iš jo karjeros. 1915 ir 1916 m. Enver-paša buvo Turkijos karės ministras, lošęs vieną svarbiausių rėlių šalies gynimo klausimuose. Turkų valdžia, priešaky su Enver-paša, atmindama begales nuoskaudų, kurias ji darė Armenams, ir bijodama, kad pastarieji gali gelbėti taktininkam karėje, duoda paliepinimą išsiųsti visus armenus, gyvenančius Turkijoje, į saugią vietą, į šiaurę Mesopotamijos.

Turkijoje tuo laiku gyveno apie 1,500,000 armenų. Kaip išsiųsti tokią daugybę žmonių — vyrų, moterų ir kūdikių, senų ir jaunų, sveikų ir ligonių?

Vienok Enver-paša davė paliepinimą. Jis tapo išpildytas. Profesorio Lepsius'o, tuolaikinio Vokietijos atstovo Turkijoje liudimu, tik 10 nuosimėčių išsiųstų armenų pasiekė ištremimo vietą. Kiti 90 nuosimėčių žuvo iš bado, nuo ligų, nuo masinių skerdynių. Anot kito liudininko, Vokiečių

konsulio Konstantinopoly, visas milijonas (1,000,000) armenų — vyrų, moterų ir kūdikių — Enver-pašos įsakymu pražudyta. Armenų, gyvenusių Anatolijoje, likimas buvo kiek geresnis. Iš čia kelionė, pasak Lepsius'o buvus trumpešnė, tai pražuvus tik dešimta ištremtųjų dalis; dešimties dalyje išlikusios.

Buvo dar kitas karės patvarkymas Enver-pašos laikais: už teikimą pagalbos armenams, turkai turėjo būti sušaudomi prie jų namų durų, o namai deginami.

Enver-paša buvo draugas Turkijos vizirio Talaat-pašos, kuris gyrėsi, kad jis, drauge su Enver-paša, į porą mėnesių padėjęs daugiau armenų klausimą, negu Abdul Gamid į 30 metų.

Tai tokis pasirodė veidas Enver-pašos Berlyno teisme, byloje, kurioje jaunas armenas studentas, Talirjan, kaltinta užmušimu Berlyno gatvėje Talaat-pašos. Berlyno buržuazinis teismas išteisinio Talirjaną. Gi Rusijos komunistai susidraugavo su Enver-paša, armenų skerdėju.

O štai dar Enver-pašos paveikslas, nupieštas žmogaus, prielankaus komunistam. Artur Ransome, kurio knyga apie Rusiją ir išleido net musiškaiki Amerikos lietuvių komunistai.

Artur Ransome nekaltai apie Enver-pašos kruvinus darbus. Jis įdomiauja Enver-pašos politinę fisionomiją, jo bolševizmą. Eilę straipsnių, tilpusių laikraštyje „Manchester Guardian“, Ransome kalba ir apie Enver-pašos ir aplamai dabartinių turkų komunizmą ir draugavimą su Leninu.

Ransome mano, kad drauginių ryšių užsimezimas tarpe turkų ir bolševikų prasidėjęs 1919 m. Berlyno kalėjime, kuriame tuo laiku sėdėjo Karolius Radek. Kai kurie įžymūs Vokietijos asmenys lankė Radeką kalėjime, įdant patyrus tikresnių dalykų apie komunizmą. Vienas atlankiusių Radeką kalėjime asmenų buvo Talaat-paša kartu su kuriuo Enver-paša skerdė armenus. Tai buvus pradžia turkų draugavimo su rusais. Nors vi-

sa Turkijos padėtis vertė turkus jungtis su komunistais, bet visgi Radekui atiduodama garbė jų užmezgimo.

Tiek Talaat-paša, tiek Enver-paša, žinoma, nėra komunistai. Jie priklauso (Talaat nušautas) vadinamai jaunaturkių partijai, o pastaroji atstovauja stambiosios Turkijos buržuazijos interesams. Kadangi vokiečiai, jų bendrai karė, prakišo, tai suprantama, taikos sutartis, grumoją netik jaunaturkių turtui, bet, taiggi, daugeliu jų gyvasčių. Kad išgelbėjus savus turtus ir įtaką šalyje, jiems neliko niekas kitas daryti, kaip susijungti su komunistų valdžia.

Naminiuose reikaluose jie komunistinės revoliucijos prieši, o tarptautinėje politikoje padavė ranką, kariaudami prieš talkininkus — ypač anglus — komunistus. Jie palaiko tarptautinę komunistų politiką, net grumoją pakelti šventą Islamo karę, kad išgelbėjus savo turtus ir vietą.

Suprantama, kad tokiu komunizmu Rusijos bolševikai nėra pilnai patenkinti. Randasi ir nuosirdžiai atsidavusių komunizmo idėjai turkų. Bet su tokiomis sovietų draugais, Angoros valdžia, žino kaip apsidirbti. Ir kada rusai komunistai pasiuntė į Trpezundą tulą Mustafą Subchi, tai Kemal-pašos valdžia jį tiesiog nužudė.

O kad apsisaugojus nuo komunistų propagandos ateityje, tai turkų kemalistų valdžia (Angoros valdžia) sutvėrė pati komunistinę partiją. Jos tėvu yra Kar-Ali-Bek, jaunaturkis, karės laiku buvęs maisto ministerio pagalbininku Konstantinopoly.

Šitą Kar-Ali-Beką skaitoma net „antruoju Karoliu Marksu“. Bet jis sako, kad jis netikęs galutinam įvykimui komunizmo viename pasaulyje. Girdi, gali komunizmas ir užviešpatauti, bet tai jau spellojimas. Jis dar sako, kad jokia kita šalis neturėtų tiek nuostolių, kiek Turkija, jei vykintų pas save komunizmą. Pasak Ali-Beko, komunizmas Turkijoje yra tik įnagis (o ne galutinis siekis) pakėlimui turkų tautos. Komunizmas, anot Ali-Beko, yra reikalingas šiandien, o toliau programą galima pakeisti. Turkai nacionalistai svajoja komunizmo ir bolševikų pagelba nukratyti Anglijos įtaką, o taiggi sutvėrti ateityje galingą Turano rasių federaciją po Islamo vėliava.

Tai tokis yra Enver-pašos, Kemal-pašos ir kitų jaunaturkių vadų komunizmas. Apie turkų komunizmą trečiojo komunistinio internacionalo kongrese delegatas Dževade pasakė: „Jūs stebitės, kad daugelyje rytų šalių randasi po keles komunistines partijas, kaip, pavyzdžiui, Turkijoje — trys, Persijoje — dvi, Korejoje — dvi, ir t.t. Tai galima išaiškinti tuo, kad kiekvienas paša, kiekviena valdona grupė organizuoja savą komunistinę partiją ir stengiasi panaudoti komunizmą saviem tikslams“.

O štai ištrauka iš oficialės Turkijos komunistų partijos proklamacijos, išleistos 1920 metais:

„Kiekvienas, kuris kalbės, kad reikia panaikinti privatinę nuosavybę, kad atimti žemė iš savininkų — yra ne komunistas, bet imperialistas. Kiekvienas, kuris kalbės, kad reikia atimti turtus iš mečių (turkų bažnyčių) iš klištorių — yra ne komunistas, bet imperialistas; pagalias, kiekvienas, kuris tik eis prieš kalifą ir agituos už nuvertimą sultano ir šmeiš islamą — yra ne komunistas, o imperialistas“.

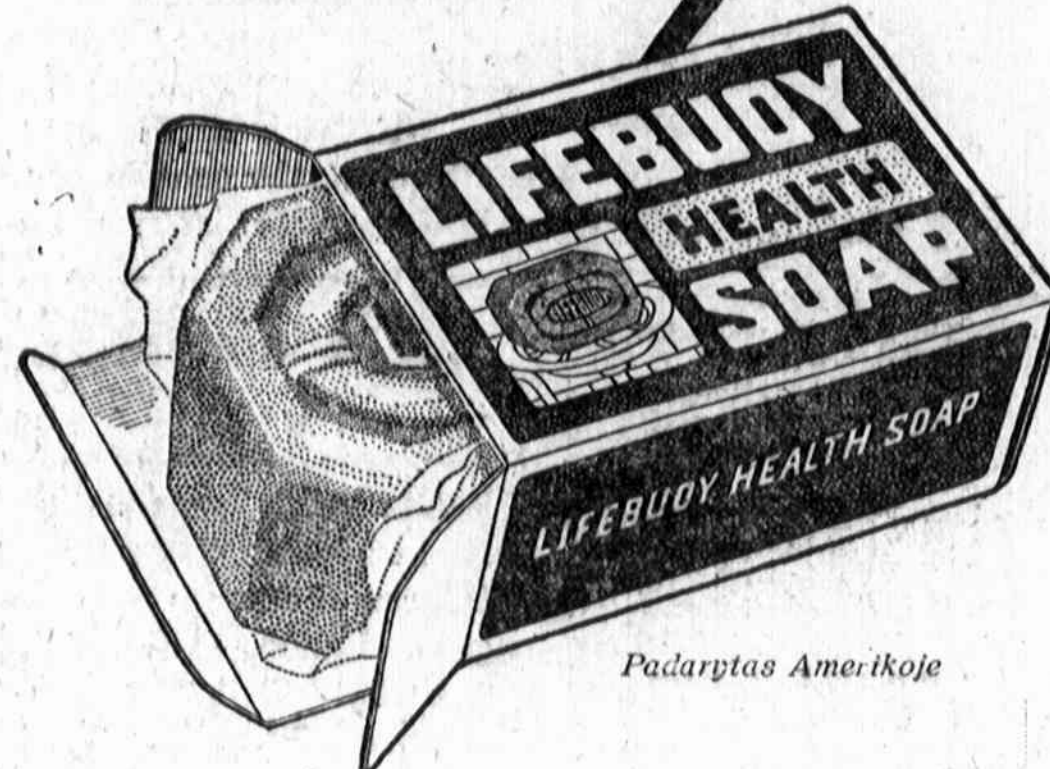
„Puikus“ turkų komunizmas; „puikus“ jų vadai, kaip, pavyzdžiui, Kar-Ali-Bek, arba armenų skerdėjas, Lenino ir Trockio draugas Enver-paša!

Dar pora žodžių apie Enver-pašą. Ransome asmeniškai pažino su Enver-paša. Jisai girdėjo daug apie Enver-pašos darbus, taiggi kartą užklauses jo apie armenų skerdynes:

Nėra geresnio muilo kūdikiams ir vaikams kaip Lifebuoy.

Jis patiesia fundamentą ilgo gyvenimo sveikos odos ir gražios odos.

Lifebuoy labai priimtai putoja, mažai reikia praušti.

Padarytas Amerikoje

C & M

Kepėjai

CONNECTICUT PAJŲ (PIES)

Esame didžiausi pajų kepėjai Suv. Valst.

Reikalauk savo pardavėjo.

Užsisakyk šiandien ant rytojaus.

Reikalaukite Case & Martin'o

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.,
CHICAGO, ILL.

—Ka-gi jūs manote — ar kad pasilinksminimui mes juos skerdėm?

Vadinasi, reikalas, buvo, neturėjo kur padėti, tai ir paskerdė!

Enver-paša buvo patekęs Lietuvoje kalėjime. Skridamas aeroplanu per Lietuvą jis peranksti nusileido — pasirodė, Lietuvos pusėj. Lietuvos valdininkai jį areštavo, ne nežinodami, kas jis per paukštis.

Kalėjime jis pasižymėjo paveikslų piešimu. Piešė kalinių paveikslus imdamas po rublį už paveikslą. Enver-pašos, kaip piešėjo, garbė pasiekus kokį-tai stambesnį Lietuvos valdininką. Pastarasis pakvietęs jį nupiešti jo moters paveikslą ir užtai užmokėjęs net 5 rublius. Šiandien daugelis Lietuvos prasižengėlių turi Enver-pašos darbo paveikslus.

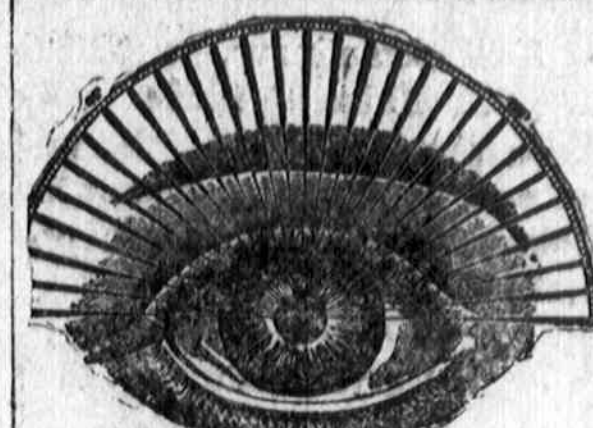
Enver-pašos vardas yra plačiai pagarsėjęs rytuose. Todėl bolševikai taip brangina jo draugystę. Komunizmo, žinoma Enver-pašoj nėra nė lašelio, nors Maskvoj jis jaučiasi kaip namie.

Kartą Ransome pastebėjo Enver-pašai:

— Keista, kad jūs nesate imperialistas.

— Ha, kaip nėsu imperialistas — atsakė Enver-paša. — Visas klausimas, kokio didumo imperija.

O tas atsakymas reiškia ve ką: Enver-paša ir kiti sovietų draugai turkai yra pasiryžę draugauti su komunistais tolei, koki jį pagalba pajiegs sutvėrti pusėtinai plačią Turkiją, kad vertėtų joje viešpatauti. — N.

Reikalingi akiniai.

Jei kenti galvos skaudėjimą, Jei skaitant raidės susilieja, Jei iš raidės darosi dvj, Jei turi uždeginą akį, Jei skaitant ar slūvant akis skauda, tuomet reikalaukit akinių.

John J. Smetana

Akinių specialistas
1801 So. Ashland Ave.,
Kampas 18-os gatvės.
Ant trečio aukšto virš Platt'o aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17
Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 r. iki 12 pietų.

MOTERŲ SKAUDAMOS STRENOS.
Strenos yra vadinamos kaip stipriausia sprendžina moters gyvenime. Ką ji gali veikti, kur gali eiti, kuomet jos strenos yra baisiai skaudamos, užkariauja kiekvieną tvirtumo sanarį ir ambiciją? Negali eiti, negali stovėti, jos kasdieninis stubas darbas yra našta, arba ligos valandos už baro dirbtuvė ar ofise yra sumamos, ji tampa, stipri. To priežastys atsiliepia ant jos nuvargintos sistemos, o kaip strėnų skaudėjimas, yra paprastu jos simptomu Lydia E. Finckham Vegetable Compound yra tikroji gyduolė nuo strėnų skaudėjimo, nes daugiau, kaip per keturias dešimtis metų tarnavo šios šalies moterims, prašalindama visokias moterų negales, kurios tankiai apsi-reiškia.

DRABUŽIAI.

Vyrams, vaikams ir vaikams

Mes ir vėl savo senoj vietoj ir maloniai užkvičiame savo senus draugus ir rėmėjus.

Turime puikiasia pasirinkimą naujų drapanų apkaunotų, tinkančių kiekvieno kišenuli.

Šluti ir overkotai nuo \$12.50 ir augščiau.

Kelinės nuo \$2.50 ir augščiau.

Vaikams drabužiai, trūkai ir valyzo.

Gausi savo pinigų vertę, arba gausi pinigų atgal.

Atdara kas vakaras. iki 9 val., ned. iki 6 val.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St.
Phone: Canal 947

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petrauską, Rockford Real Estate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pasiūčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma.

Siųskite pinigų Lietuvon per

S. J. Petrauskas
809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

Rašomoji Popiera

po 18c. svaras

Kam reikia geros baltos (bond) rašomosios popieros (ne linuotos), tegul kreipiasi į „Naujienas“.

Turime pardavimui didelį pluoštą rašomosios popieros ir parduodame labai pigia kaina — svarais po 18 centų už svarą, arba lapais po 2c už 10 lapų. Krautuose tokia popiera pardavinėjama po 40c svaras. Reikalaudami popieros kreipkitės Naujienų ofisan. Kas norite gauti popierą į kitą miestą paštu, turėsite primokėti už persiuntimą skyriumi po 8c nuo svaro.

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.

Naktimis: Yards 3654.

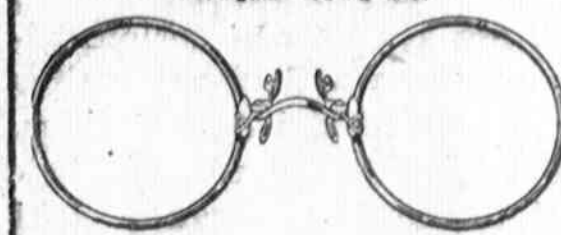
Galusi Aku-
šerijos kolegi-
ja; ligai prak-
tikavusi Penn-
silvanijos hos-
pitalose. Pa-
sekmingai pa-
tarnauja prie
gimdyimo. Duo-
da rodą viso-
kiosse ligose
moterims ir
merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

People Teatro Name,

1516 W. 47th St., Tel. Bowl. 160

VALANDOS:

6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto

Rea. 2914 W. 43rd Street

Telephone McKinley 263

Telephone Yards 6332

DR. M. STUPNICKI

\$107 So. Morgan St.,

Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakara.

Telephone Van Buren 294

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moterių, Vyrių.

Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.

Telephone Drover 9693

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet.

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Telephone Yards 1632

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo lim-

pančias, sonas ir pasilapina-

gas vyrų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00

v. v. kasdien, išskiant ketvergus.

Vakaras pagal susitarimą.

2418 W. 45th St.

Prie Western Ave., Chicago.

DR. P. ŠIMAITIS

Naprappath

Gydau be vaistų, be operacijų

8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00

v. v. kasdien, išskiant ketvergus.

Vakaras pagal susitarimą.

2418 W. 45th St.

Prie Western Ave., Chicago.

DR. V. A. ŠIMKUS

Lietuvys gydytojas, Chirurgas

Akušeras

3203 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 10-12 v. r., 1-8, 6-8

v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

DR. G. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

artl 47-toj gatvė

DR. JUŠKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki

8 vakara.

Residencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

DR. M. STAPULIONIS

Gydau be gyduolių ir be operacijų

3347 Emerald Ave.

9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare

Tel.: Boulevard 9397

731 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak.

Tel.: Canal 279

DIDELIS ATIDARYMAS

CASH WHITE MARKET

Mėsa, žuvis ir groseris

828-828½ W. 31 St.

Bus pradavinėjama retai ir wholesale kainomis. Meldžiame atsilankyti ir pamėginti mūsų tavorų.

Atsidarys Keturgy, Sept. 8, 1921.

Mėsa:	Žuvis:
Pork Chop 29½c.	Geriausias šviežios Holland 3c.
Pork Roast 21½c.	silks 3c.
Švieži šonkauliai 11½c.	paprastos silks 3c.
Neck bones 3½c.	Geriausias serdinkos 10c.
Groseris:	paprastos 6c.
Cukrus 6½c.	Salmon didelis kenas 15c.
Tomačių didelis kenas 15c.	Salmon mažas kenas 10c.
Tomačių mažas kenas 10c.	
Kava sv. 25c.	
2 šmotai Fells Snap mulas 11c.	

Bus daromas išpardavimas kožna dieną ant visokių tavorų. Meldžiame telefonuoti Boulevard 9816 ir paklausti mūsų kainų, del restoranų, lunch ruimių ir visokių banketų.

SERGANČI-VYRAI.

Už visai mažas lešas, suteikiama g eriausias gydymas, kokis tik medicinos mokslui yra žinomas. Tai yra vieta, kurioje tukstanciškai pasigelbė-
jo, todėl, gali but gera vieta ir tamistai.

Vyrai kenčiantį nerviškumą, vidurių ir jaknų nesmagumą, reumatizmą, kraujo užnuodini-
mą, inkstų, pūslių, urinariskumą ir privatinę-
kas ligas, gali vengti sunkaus sirgimo ir pa-
ligint savo gyvenimą tik tikru gydymu. Žmo-
gus gali jaustis tvirtu, kuomet jo liga yra pa-
žinta ir laipsniškai patirista jo protišką ir fy-
zišką tvirtumą.

Ar sergi? Nepamiršk, draugiskas pasi-
kalbėjimas nieko nekainuos. Pasikalbėjimas
visiškai užlaikomas slaptybės. Privatiški gy-
dymui kambariai.

DR. B. M. ROSS, SPECIALISTAS.
Mokslą baigęs gydytojas ir turi tinkantį
išgydymą. leidima nuo Illinois Valstijos.

35 South Dearborn St. kampas Monroe, Crilly Building, Chicago,
Ill. Imkit elevatorį iki penktam florui.

Ofiso val.: Kasdien nuo 10:00ryto iki 5 p. p. Ned. 10:00 ryto iki 1:00
Taiggi vakarais: pan. ser. irsb. 5:30 iki 8 v. v.

INSTEIGTA DVIDESIMTS ASTUONI METAI TOJ PAT VIETOJ.

ELEKTRA

Šviecia ir pajiegs suvedama į senus ir naujus namus, taiggi
dirbtuves, Cash arba ant išmokėjimo.

CHICAGOS ŽINIOS

PIENAS GREIT ATPIGSIAS.

Taip sako Poole.
Russell J. Poole, aukštų kainų investicijos biuro sekretorius, pranešė, kad neužilgo pienas parduosis Chicagoje po dešimt centų kvortai.

Poole sako, jeigu pieno kompanijos nenumušiančios pieno kainos, tai padarys patys ukininkai. Tuo būdu ne vien tik ukininkai, bet ir naudotojai pasipelnys. Kompanijos vienos turėsiančios didelių nuostolių.

Toliau jis prideda, kad visi ukininkai šešias dešimtis mylių zone, iš kur Chicago ima pieną, esą prisirengę susiorganizuoti pardavinėti pieną ir kitus produktus tiesiai naudotojams. Jei tai įvyktų, kompanijos baisyti nukentėtų — gautų tokį smugį, nuo kurio jos vargu atsipiektų. Ukininkai galėtų parduoti pieną po dešimt centų kvortą ir uždirbti dvigubai tiek, kiek jie gauna šandies. Pieno naudotojai m'este galėtų sutaupyti penkis centus nuo kvortos.

PASOVĖ PENKIAS YPATAS.

Piktadariai nesusekti.

Pereitą pamedėlio vakarą Evanstone tapo pašautos penkios ypatos nežinomo piktadarių. Pašautųjų tarpe randasi dvi merginos, kurių viena yra Rogeys Park viešosios mokyklos mokytoja. Tai įvyko prie merginų namų laike jų pasikalbėjimo su vaikais, kurie tapo pašauti. Abiejų merginų padėtis yra kritinga.

Užpuolimas yra slaptybė. Pašautieji pasakoją, kad užpuolikas buvęs žmogus, kuris kartkartėmis m'ėginęs pavogti m'ėnėtas merginas. Vienok jie visi pareiškė nepažįstantis to žmogaus. Jų pasakojimai priešgavo kai kuriuose svarbiuose dalykuose.

Milionieriaus sunus bus teisiamas.

Louis F. Swift iš Lake Forest, skerdyklų savininko milionieriaus sunus, kuris tapo areštuotas Zion City policijos, bus traukiamas teisman. A. V. Smith, valstijos advokatas, pareiškė pasistengs sudaryti skundą prieš jį. Teismas įvyks rugsėjo 13 dieną. Lake pavieto teismabuty.

Jis kaltinamas dėl girtuokliavimo. Po areštavimų policija jo automobilį rado penkias puskvortes degtinės ir keletą bonkų šampano. Jei jis bus rastas kaltu, tai jam reikės eiti kalėjimą, užsimokėti bausmę ir prarasti savo penkių tuktančių dolerių automobilį. Pastarasis busių valdžios konfiskuotas.

Netikėtai pašovė brolių.
Joseph Shasna, 15 metų vaikėzas, 1752 North Hoyne gatvės, tapo sunkiai sužeistas kulkos, kuomet šautuvas, kurį jo

A. + A.

Julijonas Rumchakas.

Šiomis dienomis tapo palaidotas ant Lietuvių Tautiškoj Kapinų. G. m. Rug. 20 diena, 1915 metų, mirė Rug. 3 diena, 1921, po sunkios operacijos, palikdamas dideliame nuliudime motiną, tėvą ir du brolius: Vytautą ir Danielių. Tariam širdingai atli visiems dalyvavusiems gimnėms, draugams ir pažįstamiems.
A. ir E. Rumchakai.

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITĖ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausia progą padaryti pinigų. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

brolis ekzaminavo, netikėtai iššovė. Kulka įlindo dešinėn plaučių pusėn. Jis nugabenta šv. Elzbėtos ligoninėn. Daktarai sako, jis vargu pasveiksias.

Išgėrė nuodų.

Diana Von Anderson, 34 metų moteris, 2110 Cleveland ave., užpėreitą naktį išgėrė nuodų namuose Charles Hebel, 1625 Clybourn gatvės. Hebel pašaukė policiją, kuri pribuvo laiku ir Anderson tapo išgelbėta. Paklausta, kodėl ji taip pasielgė, atsakė, kad jai jos "vyras įgrišęs per daug".

Automobilius užmušė mergaitė.

Margaret Allison, keturių metų, 4709 N. Talman ave. ta po mirtinai sužeista automobilio, kuo važiuo James Doherty. Mergaitė tuoj pasitairė. Šoferis areštuotas.

Lietuvių Rateliuose

NORTH SIDE.

RUBSIUVIŲ MITINGAS.

Pracitą pėnyčia A. C. W. of A. unijos 269 skyrius laikė susirinkimą Unijos svetainėj. Pretokolai: praštojo paprasto susirinkimo ir seltamo po to nepaprasto susirinkimo del mirties nario d. Meiliaus tapo priimti su mažais pataisymais. Priėjus skaityti pildomosios tarybos protokolą pirminkas pareiškė, kad protokolas esąs ilgas ir svarbus, nes ten esą tilpę "visi klausimai ir atsakymai". Pasirodo, kad protokolą sutilpę visos Naujienos su Jurgelioniu, Grigėniu, Galskiu, streikais, skebais etc., etc. Tai mat buvo surašytas tyrinėjimas Naujienose kilusių nesusipratimų. Kadangi d. Galskis yra Naujienų Bendrovės prezidentas, tai kai kurie karštuoliai ir kabinėjai prie jo, kaip kad pirmiau jie kabinėjus prie d. Degučio. Tais besikabinėjimais, žinoma, nieko neatsiekama, tik įnešama ginčų ir pasikarščiavimų.

Priėmus komisijų raportus vienas narių pakėlė klausimą, delko musų išrinktasai komitetas prakalboms rengti spaudos darbus davė padaryti ne unijiniai spaustuvai. Kilusiuose delto ginčuose vieni stengiasi komitetą pateisinti, kiti smerkia. Patsi komitetas ėmė teisintis, kad jis nežinojęs taisyklių, jogei unija negalinti duoti darbų padaryti ne unijinei spaustuvui, o antra — jis nežinojęs (?) Red.), jog Chicagoje yra unijiniai spaustuvai... Pagalios tapo nutarta, kad toliau visoki spaudos darbai būtų duodami tik unijinei spaustuvui.

Rusios badaujančiams žmonėms Skyrius paaukojo \$150.00. Vienas narvys buvo davęs įnešimą, kad Skyriaus viršininkai negali užimti vadovaujamų vietų kitose įstaigose ar organizacijose. Kiek padiskusavus pasirodė, kad įnešimas labai negudrus, ir pastatytas balsavimui didele dalimi didžiulia tapo atmetas ("už" balsavo regis tik trys). Kaip paaiškėjo, tai tas įnešimas buvo taikomas prieš d. Galskį: mat jis yra unijos biznio agentas, o kartu ir Naujienų B-vės prezidentas.

Gaila, kad Chicago's rubsiuviai lietuviai mažai tesirupina savo organizacijos reikalais: iš dyvlikos šimtų narių i susirinkimus tesilanko keletas dešimčių žmonių. O kurgi kiti? — Antanėlis.

Pranešimai

West Side. — Liet. Viešas Knygynas, kurį remia dvylika vietos draugų, tapo perkeltas i naują patoges vietą; tai yra ketvirtas namas nuo viešosios M. Meldžio svetainės, po numeriu 2322 W. 23rd Place. Kambariai yra nemaži, gera šviesa. Mylintieji skaityti knygas ir laikraščius kviečiami atsilankyti Knygas galima ir namo neštis, pripildžius tam užką kortą.
— Knygius J. Vilkas.

Town of Lake. — Gardijos D. L. K. Vytauto No. 1 nariai, kurie per paskutiniuosius 10 metų nesigrote ir neėmė pašalpos ligoj, malonėkite umai priduoti komitetui savo vardą pavarde ir knygelės numerį, nes tiems, kurie per 10 metų nesigrote bus dirbdinami žiedai dovanoms.
Komitetas, W. Sharke.
4512 So. Talman Ave., Chicago.

Cicero Lietuvių Namų Savininkų Sąjungos susirinkimui įvykę rugsėjo 7 dieną, 8 v. v. J. Nifo svetainėj, 1500 So. 49th Ave., kampa 15-tos gatvės. Visi — nariai ir nenariai — yra kviečiami dalyvauti susirinkime, nes bus svarstomi svarbūs reikalai, kurie apėina šios kolonijos gyventojus.
— R. Balchunas.

North Side. — Lietuvių Kriaučių Klubas Sav. Pas. bertalinis susirinkimas įvyks seredą rugsėjo 7-30 val. vakaro. Viešo Knygyno svet. 1822 Wabansia Ave. Visi nariai malonėsite atsilankyti laiku.
Rašt. P. Rauskinas.

Roseland. — R. L. D. S. S. Bendrovės, dvimetinis šėrininkų susirinkimas įvyks pamedėly, rugsėjo 12. 7-30 val. vak. J. Stančiko svet. 205 E. 115 St. Visi šėrininkai malonėkite pasiskirti laiku susirinkti ir šėrus atsi- nešti. Susirinkime tik šėrininkai galės dalyvauti.
— Direkcija.

ASMENU JIESKOJIMAI

ALENA ALSAUSKIENE, JIESKO seserų Sara, Feiga, Lissas, Tauragės miesto. Gyveno Chicagoj pas Ježnerį, bet antrąsio nežino. Alsauskiene gyvena visai neturtingai, turi vieną vaiką. Meldžius pagalbos. Ant- rasas: Lithuania, Raseinu miestai, Bažnyčios gatvė. Prieglauda namas No. 12. Alenai Ališauskienei.

RASTA-PAMESTA

RUGSEJO SEP. 5 d. CERNAUSKO darže, Lyons, Ill. pražuvo merginos, m'ėlynos spalvos švarkas. Jei kas per klaidą pamėtė, malonėkit sugrąžinti, už ką duosiu \$50.00 dovaną.
IZABELA ZAVITSKYTE
2026 W. Coulter St.

KAS PER KLaida PAEMET koutą, iš Cernausko daržo, pamedėly, Labor day, kauto spalva yra mėlyna, kilnienuj buvo raktai nuo stubos. Kas patėmis, toki koutą gaus \$50.00.
W. VALINTA,
1417 W. Grand Ave.,
Phone Monroe 5829.

JIESKO KAMBARIŲ

JIESKAU KAMBARIO SU VAL- giu ar be valgio vienam arba dviem; gelsina turėti kad atsiųskut nuo Bridgeporto arba iš West Sidės; gelsina, kad būtų tinkami del studentų su šviesa. Meldžius atsiųskuti i Nau- jienų ofisą 388.

REIKIA KAMBARIO DEL 2 VAL- kiny. Kad būtų garu šildomas, tele- fonas. Su valgiu ar be valgio. Gar- field Park, Douglas Park, 18 gatvės arba apie Milwaukee Ave. apielin- kėj.

J. ŽUKAUSKAS,
3658 Douglas Blvd.
Phone Lawdale 6146.

REIKIA KAMBARIO DEL 2 MERGINŲ. Kad būtų garu šildomas, elektra ir telefonas. Brid- geporto apielinėj. A. Marcijonaitė, 3033 S. Quinn St.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS OFISAS. GERA VIETA DAKTARIUI ARBA KITO- KAM KOKIAM BIZNUI. 6 kam- barių pragyvenimas ant 2 lubų tarp 34 ir Halsted St., renda pigi. Kreip- kitės prie

M. J. KIRAS,
3371 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA PATYRUSIOS MO- ters ar merginos, lietuviškai kalbančios už pavidėją (sales- lady). I. Goldstein & Son, 2400 S. Oakley Ave. Tel.: Canal 1976

REIKIA PATYRUSIO MOTE- ry dešrų dirbtuvėn. Nuolati- nis darbas.

MICKELBERRY,
641 W. 47th St. Tel. Blvd. 430

REIKIA GEROS IR ŠVA- rios merginos prie namų darbo, mažą šeimyną. Palidumi reikia.
D. BERNSTEN,
1140 So. Richmond St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA 25 MERGINŲ lengvam dirbtuvės darbu. Piece work — nuolatinis darbas, Ame- rican Insulated Wire & Cable Co., 954 W. 21st St.

REIKIA 6 MOTERŲ PRIE rinkimo skudurų.
HARRY DRAY
1447 Blue Island Ave.

JIESKAU SUAUGUSIOS MO- ters ar merginos pridabojimui 3-4 valų, mažiausia 5 metų Darbas la- bai lengvas, kambariai ir valgis. Su užmokešiu susitarkysime, 2 vaikai mokyklon eina.
ANTANAS NAVICKAS
3242 W. Division St., 2 fl.

REIKIA PATYRUSIO MO- terų sortavimui popierinio sta- ko. Nuolatinis darbas, puikios, sanitarės darbo sąlygos. Gubin- sky, Bros., 2261 S. Union Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia trijų sumanių vyrų, kurie mokėtų angliskai ir galėtų buti arba išsidirbti i sales ma- nagers. Reikia įnešti i biznį ke- letą šimtų dolerių. I trumpą laiką energiškas žmogus galės uždirbti bent \$5000 i metus ir daugiau. Kreipkitės i Bingol Chemical Co., 2816 So. Michigan Ave., nuo 1 val. po piet iki 5 valandai.

REIKIA PIRMARANKIO DUON- KPIO prie juodos duonos. Gera mokestis, geram darbininkui.

F. BRASUS,
139 E. 107th St.,
Roseland, Ill.
Phone Pullman 945.

REIKIA AKMENŲ GRĄ- žintojų ir track darbininkų ak- meninėn Thorston, Ill.
The Brown Improvement Co.,
1220 Chamber of Commerce Bldg., Chicago.

REIKIA PATYRUSIO VYRO skudurų rišimui i pundus su elektro presu, West Side Metal Refining Co., 2917 S. LaSalle St. Tel.: Blvd. 858.

REIKIA PATYRUSIO BŪ- cerio. Atsiųskute greitai.
3001 Emerald Ave.

REIKIA 50 AGENTŲ — STUBA nuo stubos — dideli pinigai — paty- rimas nereikalingas. Musų šaknų arbata ir mostis "Alberta" yra kelias i sveikatą. Kreipkis ar rašyk.
ALBERTA CO.,
5051 So. Ashland Ave., Chicago.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI KRIAUCIŲ šapa didelėj lietuvių kolonijoje. Vieta išdirbta per daug metų. Norinti įsigyti gerą biznį, kreip- kitės, 1339 S. 50 Av., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI SALIUNAS su visais fixtures, visokių tau- tų apgyventa. Pardavimo prie- žastį patirsite ant vietos, 4547 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS LABAI geroj vietoj, svetimšalių apgyventoj i vienas salionas ant kampo. Par- duosiu pigiai ir greitai. Pardavimo priežastis liga. Jei savininko nera- sit, klauskit bantenderio
5301 S. Halsted St.

PARDAVIMUI PAINT IR Hardware krautuvė. Parduosiu pigiai, kadangi važiuoju ant sa- vo farmos. Arba mainysiu ant namo arba loto. Kreipkitės i Naujienų ofisą 390.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių ir airių kolonijoje. Biz- nis išdirbtas per daug metų. Priežastis pardavimo — einu i kitą biznį. 558 W. 37 St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių ir kitų tautų kolonijoje. Biznis senas ir geras. Priežas- tis pardavimo — važiuoju Lie- tuvon, 1435 W. 47 St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUCERNE

ir grosernė labai geroj vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus me- tus. Atsiųskute i Naujienų ofi- so laiškų pažyrdėdami No. 386.

PARDAVIMUI grosernė ir bucernė, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastį parda- vimo patirsit ant vietos.
2956 So. Union Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS SU barais. Renda \$25.00. Krautuvė ir pagyvenimui 5 kambariai. Salionas geroj vietoj ir prie gatvėgrių lin- jos. Apielinėj dirbtuvės. Nuo Hal- sted iki State nėra kito saliono. Tir- tai apgyventa. Pardavimo priežas- tis — liga.
611 W. 59th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS greitai laiku geroj vietoj, prie pat dirbtuvių.
4107 So. Ashland Ave.

PUIKIAUSIA VIETA MOTERIS- kų rubų išdirbimo West Side, daro puiklausį biznį. Turi but umai par- duota iš priežasties nesveikatos. Tai yra proga visam amžiui lietuviui kriauciu. Labai pigiai, 1648 Van Buren St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių kolonijoje. Senas ir ge- ras biznis.
3352 S. Morgan St.

PARDAVIMUI BARBER SHOPAS cash, arba ant išmokėjimo. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Par- davi mo priežastis, savininkas eina kitan biznin. Atsiųskute i Naujienas, 389.

PARDAVIMUI SALIUNAS ir barbernė sykiu. Parduosiu del nesantaikos. Daugiau infor- macijų patirsit ant vietos, 1748 West 45 St.

JANOI! KELKIS IS MIEGO i pašauk South Chicago 3970! Tenai yra grosernė ir bucernė beveik už dyką atiduodama. Ga- li mainyt ir ant automobilio.

GROSERNĖ IR BUCERNE PAR- daviui, daro virš \$650 cash biznio i savaitę. Pukius fixtures ir daug sta- ko. 4 geri gyvenimui kambariai, 5136 So. State St. Parduoda Engle- wood Business & Realty Exchange.

DELIGATESION IR GROSERIS pardaviui, daro didelį biznį. Par- duosiu už \$1,750 arba geriausį cash pasiulymą. 4 didelį šviesus pagyve- nimui kambariai. Kreipkitės 5433 Wentworth Ave. Parduoda Engle- wood Business & Realty Exchange.

MOKYKLOS KRAUTUVE PAR- daviui, skersai gatvės, nuo didelės High School. Parduosiu už \$775, arba geriausį cash pasiulymą. Turi but parduota šią savaitę, 4801 Union Ave. Englewood Business & Realty Exchange.

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir Kendžių krautuvė.

CANDY STORE,
4349 S. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, visokių tautų kolonijoje, prie di- delių dirbtuvių. Geras ir senas biznis. Parduosiu greit ir pigiai. Priežastį pardavimo patirsit ant vietos, 1857 W. 13.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių kolonijoje. Biznis 6 m. senas. Priežastį pardavimo pa- tirsit ant vietos.
3204 So. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS GREI- tu laiku. Geroj vietoj. Apygynta visokių tautų. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos.
225 W. 31st St.,
Kampas 31st ir Wells Sts.
½ bloko nuo Wentworth Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ, GE- ras biznis, visokių tautų apgyventa, šale mokyklos, kitas tokis biznis tik už 5 bloką. Gera vieta ir bucernė. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
4950 Archer Ave.
Tel.: Lafayette 7498.

RAKANDAI

PAUKAUSIU 7 KAMBARIŲ RA- kandus, jei bus paimti tuojau. Taipgi atsiųskiu su 3 kaurais, grojikiu pianu, Victrola, dining ruimo setu, miegkambario setu ant grindų pasta- toma lampa; library stalų, indais, už- kabomis ir tt. Mr. Shapiro, 1644 So. Lawndale, Tel.: Lawndale 3099.

RAKANDAI

RAKANDŲ BARGENAS. Puikusia proga jaunai porai; 5 kambarių vėliausios mados rakanda- turį but parduoti už bile sąžininga pasiulymą. Vėliausis ir puikiausias seklyčiai setas, valgomajam kamba- riu setas, miegimio setas, kaurai, pastatoma ant grindų lempa daven- port, langams uždangalai etc. Viskas nauja; parduosime ant syk, arba at- skirai. Taipgi, puikiausis grojikių pianas su šėpito ir roliais ir didelis, dubeltava springas phonographas su rekordais ir daimanto adata. Viskas gvarantuota. Nepraiešk šio barge- no.
Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

AUTOMOBILIAI

AUTOMOBILIAI PIGIAU NEI \$500. Oakland roadster, su vi- sais gerais tajeriais, ir gerame mekaniškame stovyj, \$300. Chalmers lengvas six touring. Automobilius atrodo kaip nau- jas; bėga labai gerai \$400. Over- land touring 6 cilindrių gerame važiavimo padėjime \$200. Hudson touring, visi geri taje- riai ir gerame mekaniškam sto- vyj. Šis yra didelis bargenas \$425.

Elgin Motor Sales Car Co.
2323 Michigan Ave.
Atdara vakarais ir nedėliomis.
Tel. Calumet 6420.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI PUKI RESIDENCI- JA ROSELANDE,
24 West 108th Street

2 augštų, 9 kambarių ir "sun par- lor", viskas naujausios mados; garu šildomas. Randasi ant kampo, lotas 60x160, šviesu iš visu pusių. Apydy- tas medžiais, krumeliais, ir t. t. Labai graži vieta. Garadžius. Iš priežas- ties mirties savininko, turi but grei- tai parduota. Bargenas. Atsiųskute pas A. A. SLAKIS, 19 So. La Salle St. — Tel. Randolph 2898 arba Hyde Park 3395.

Puiki Illinois valstijoje 60 akierių farma; žemė prie molio, visa dirbama, nauji būdinkai: 11 karvių, 3 arkliai, 6 kiaulės, apie 300 vištų, apie 100 žasių ir visos reikalingos mašinerijos. Mai- nyti ant gero namo Chicagoj. At- siųskute.
SZEMET & LUCAS,
4217 Archer Ave.

PARDAVIMUI MEDINIS NAMAS i cottage užpakalyj, po 5 kambarius. Naujai įstaitytas, randasi ant Brid- geporto. Kaina \$2,600. Įmokėt \$1,500, likusius ant išmokėsio. At- siųskute greitai laiku pas J. NAMON,
3452 S. Halsted St.,
2-os lubos.

PARDAVIMUI MURINE COTTA- ge prie Emerald Ave., netoli 37th St. Naujai malevota ir įstaityta. Renda \$420 i mėtą. Būdinkas geriausiam padėjime. Greit gali eit gyvent. Kai- na \$2,550. Išmokėjimai.
J. A. BUTLER,
724 W. 47th St.,

HART, MICHIGAN.

Gražiausias miestelis HART, MICH. iš viso pavieto ir delto, jame kožnas metas kelia gyvu- lių parodą, produktų ir lietuvių šmet turės savo skyrių parodoj, iš augalų šmet bus 50ta paroda, Rugsėjo (September) 20, 21, 22, 23. Lietuviai iš kitur manydami pasiziūrēt sau ukių, tai atvažia- vę pamatysit ir Lietuvių augin- tus produktus išstatytus. Adre- suokit i M. Walenčius, 119 Wa- shington St., Hart, Mich. Jis ne- patingės jums parodyt daugumą ukių pardavimui. Pereitą mėtą, lietuviai gavo antrą praizą paro- doj už savo augalus.

PARDAVIMUI NAUJAS MURI- nis namas: elektros šviesa, maudynė, cementuotas sklepas ir stogas, šale namo tuščias lotas; namas randasi gražioj vietoj, Brighton Park. Par- davimo priežastis, savininkas važiuo- ja Lietuvon, 4419 S. Fairfield Ave.

PARDUODU ARBA MAINAU GA- radžių ant namo ar ant biznio. Tel- pa 25 automobiliai. Gėradžius ran- dasi geroj biznio vietoj.
Atsiųskute.
C. P. SUROMSKI CO.,
3346 So. Halsted St.

PARDAVIMUI ARBA ISMAINY- nui medinis namas i pagyvenimui 8 kambarių, karvei tvarkas, vištinių- kas, 2 lotai po 140 pėdų pločio, apie 100 mylių nuo Chicago, arti didelių miestų ir geležinkelio, labai gražioj vietoj. Atsiųskute, St. Ruigis, 8232 S. Lowe Ave., imas augštas.

PARDAVIMUI 4 FLATU akmeninė stuba, \$2,200 įmokēt. Ieigų \$45 i mėnesį. P. Hensen, 2536 So. Emerald Ave. Tel.: Yards 887.

NAMAI-ZEMĖ.

EXTRA, PARDAVIMUI LOTAI TOWN OF LAKE Balto Dobilo L. P. Kliubas parduo- da 2 lotus, plotis 59 pėdų, ant kampo, 46th ir Marshfield Ave., bižniava vie- ta; ½ bloko nuo Ashland Ave., North East kamps. Pardavimo prie- žastis, Kliubas nusipirko namą, tad lotus parduoda pigiai. Turi but par- duota greitai laiku. Kreipkitės prie trustee W. Sharka, 4512 So. Talman Ave.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Kas nori pasinaudoti proga gerai indėti pinigų, kad i trump- pą laiką atneštų bent 50 nuošim- čių kreipkitės adresu: Bingol Chemical Co., 2816 So. Michi- gan Ave.

MOKYKLOS

BEETHOVENO MUZIKOS KONSERVATORIJA
Antanas S. Pocius, vedėjas.
Aštuntos sezonas prasidės
Rugsėjo 12 d., 1921.

Mokinama: Piano, teqrijos, dal- navimo, smulkavimo, mandoli- nos, gitaros etc. Dramos ir kla- siško šokimo. Baigusiems įvai- rias muzikos šakas išduodami diplomai su valdiškėmis teisėmis Kataliogai ant pareikalavimo. 3259 S. Halsted St. Chicago, Ill. Skyrius Ciceroje 4847 W.